

Izbija vsek dan razen nedelj in praznikov.
Issued daily except Sundays and Holidays.

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Uredniški in upravnški prostor: 2687 So. Lawndale Ave.
Office of Publication: 2687 So. Lawndale Ave.
Telephone Lawndale 4683

LETO—YEAR XVII. Chicago, Ill., sredi, 5. novembra (Nov. 5), 1924. Subscription \$5.00 STEV.—NUMBER 261.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of Oct. 3, 1917, authorized on June 14, 1918.

Vse kaže, da je Wall Street še ostal na krmilu.

Po prvih poročilih, ki se niso od nikjer popolna, je Coolidge zmagal. La Follette je prodrl le v svoji domači državi Wisconsin. Deset do 15 milijon dolarovski akcij stare garde je zopet udušil voljo ljudstva. Denar je ostal vladar.

Po prvih poročilih, ki so prišla do danes (sreda) jutraj, je stara garda prodrla s svojim kandidatom Coolidge. Poročila še niso popolna in bazirajo le na "straight" glasovih republikanskega tikteta.

Na podlagi teh poročil je položaj sledeči:
Predsedniški elektoralni glasovi:

Coolidge 327
Davis 139
La Follette 13

Chicago (Cook County). — Domneva se, da ima Coolidge 315,000 večine. V mestu so dobili: Coolidge 540,000, Davis 225,000, La Follette 150,000 glasov.

Illinois. — Coolidgeva večina nad Davisom znaša do 800,000 glasov.

New York. — Coolidgeva večina je okrog 900,000 glasov. Governor Albert Smith ponovno izvoljen.

Ohio. — Pričakuje se, da ima Coolidge 500,000 glasov večine v državi.

Indiana. — Coolidgeva večina je 250,000.

Wisconsin. — La Follette je zmagal z veliko večino. Socialist Berger ponovno izvoljen.

Iowa. — Po zadnjem poročilu ima Coolidge 260,000, La Follette 132,000 in Davis 74,000 glasov.

Lincolnov prijatelj umrl, star 102 leti.

Bivši senator Cole v Californiji je poznal Washingtonove vojske.

Los Angeles, Cal. — Cornelius Cole, bivši zvezni senator in osebni prijatelj Abrahama Lincolna, je 3. novembra umrl v visoki starosti 102 leti. Moč je bil že več mesecev slabega zdravja, vzliče mu je nameraval voliti v tork, toda smrt ga je prehitela.

Cole je bil rojen 17. septembra 1822 v Lodi, N. Y. Iz svojih otroških let se je spominjal depresivnih efektov ameriške revolucije, ki se niso bili dokraja izginili. Večkrat je tudi povedal, da je osebno poznal vojske, ki so se bojevali pod vodstvom George Washingtona. Leta 1860. je videl prvi konjski vlak, ki je prišel v San Francisco. Ob času civilne vojne je bil kongresnik in od 1. 1866 do 1873. je bil zvezni senator. Z Lincolnom sta bila osebna prijatelja.

Cole je zmerno pil opojne pijače in kadil tobak do zadnjega časa svojega dolgega življenja.

ČRNE KOZE V MINNEAPOLISU.

Minneapolis, Minn. — Od prvega oktobra do tretjega novembra je umrlo sedem in dvajset oseb za žarnimi kozami. Vseh obolelih oseb je 116.

Ta nevarna bolezen se lahko prepreči, ako se ljudje dajo cepiti s serumom proti kozam.

Želznika nesreča v Angliji; 12 mrtvih.

Liverpool, 4. nov. — Ekspresni vlak, ki je vozil iz Liverpoola v Glasgow, je bil sinoči razdejan blizu Lythana. 12 pasagirjev je bilo ranjenih in mnogo je ranjenih.

VREME.

Chicago in okolice: V četrtki bodo jasno in hladno. Severni vetrovi. Bojnice izide ob 6:26, zahod ob 4:42.

Delavski voditelji se poznajo po njih delu.

ZATO BO LAHKO ZDAJ DELAVSTVO LOČILO PLEVE OD DOBREGA KRNA.

Delavski voditelj, ki se ne osira na sklepe delavskih zastopnikov, ni vreden zaupanja.

New York, N. Y. — Dva člana izvršnega sveta newyorškega centralnega strokovnega in delavskega sveta, izjavljata, da je pest članov tega sveta svojevoljno in ob dvanajseti uri zapustilo La Follette in Wheelera in uskočilo v demokratični tabor. William Kohn, predsednik unije tapetnih delavcev, in Nathan Feinstone, zastopnik združenih šiviljskih strokovnih organizacij, izjavljata, da se ni nikdar razpravljalo ali zaključilo na seji, da se upravni svet izjavi proti La Follette in Wheelerju.

Par profesionalnih političarjev, ki igrajo tudi "delavske voditelje", se ni osiralo na sklepe zastopnikov organiziranega delavstva in je na svojo pest podalo izjavo, da je organizirano delavstvo za demokratično stranko. Tako ravnanje je izdajalsko in tu ne pomagajo izgovori. Ako so zastopniki delavstva zaključili, da se izrečejo za La Follette in Wheelera, tedaj bi morali profesionalni političarji odločiti svoje mandate ali pa molčati, ako jim sklep ogromne večine zastopnikov delavstva ni bil po volji.

Čas menda prihaja, ko bo moralo delavstvo s takimi profesionalnimi političarji v svojih vrstah obračunati na ta način, da jih ne voli na nobeno zaupno mesto.

Delavski voditelji, ki se niso osirali na sklep delavskih zastopnikov, ampak so ravnali svojevlečno, so:

Morris Sigman, predsednik organizacije International Ladies' Garment Workers Union, Philip Zausner, tajnik Bratovštine plekarjev in sobnih slikarjev, Philip Umstadter, predsednik lokalne organizacije šte. 9 tiskarske unije. O John Sullivan, James Costello in Thomas J. Curtissu je znano, da imajo tamenitne službe. Sullivan baje dobi pet tisoč dolarjev plače na leto.

Nemški delavci okušajo Dawesov načrt.

Na tisoče brezposelnih, delavnik narašča in morda se krčijo — to so prve posledice.

Cologne, Nemčija. — (Feder. Press.) — Nemški delavci žanje prve sadove Dawesovega reparacijskega načrta. Sadovi so:

V Dueseldorfu je 40,000 delavcev brez dela, v Poruru 210,000, na levem bregu Renja 200,000, nešteti tisočev, ki delajo le polovico delovnega časa ali manj.

V kovinarski industriji je zavladal deseturni delavnik; v rudnikih lignita delajo rudarji 12 do 13 ur dnevno; povsod drugod je v moči deveturnik.

Delavci, ki so dosegli 40 do 45 let starosti, se odslavlajo, češ, da so prestari za delo. Delavcu, ki je star čez 40 let, je nemogoče dobiti novo delo. Iz enega samega rudnika so odslavili 70,000 mož z obvestilom, da niso več potrebni.

Medze tečejo od 18 do 25 mark tedensko. (Marka je 25c).

Dawesov načrt je naredil iz Nemčije mednarodno ekonomsko kolonijo, v kateri nemški delavec je danes nima več nobene besede.

TRIDESET DNI POBOLJŠE VALNICE.

Vozil je avtomobil, da bi bil pijan.

Chicago, Ill. — Policaji so arealirali Andrew Johnsona, ko je s svojim avtomobilom vozil križkraj po cesti. Johnson je pohabljen in ima umetni nogi. Ko je prišel pred sodnika Schulmana na obtožbo, da je bil pijan, ko je vozil avtomobil, ga je sodnik obsodil na trideset dni v poboljševalnico in pet in dvajset dolarjev denarne globe in v plačilo sodniških stroškov.

KUPOVANJE DELAV RUDNI-KU ODKRITO.

MEŠTARJA SO ARETIRALI.

Unija rudarjev je dognala to nedodno stvar.

New Frankfurt, Ill. (Poroča Jera Medishevo). — Skozi prizadevanja Lom Foxa in D. B. Cobba, predsednika in podpredsednika sindrikta šte. 9 rudarske organizacije United Mine Workers of America, se je razkril škandal, da se pri rudniku šte. 2 C. W. & F. Coal kompanije prodaja delo. Posledica tega je bila, da je bila ena oseba aretirana in da bo aretiranih še več oseb, preden bo preiskava končana.

Po izjavi predsednika Foxa so še daj časa krošile govorice, da morajo rudarji kupovati delo v rudniku Orient šte. 2, ali dandaj se ni posrežilo dobiti direktnih dokazov, da so govorice resnične.

Pred nekaj tedni so odborniki organizacije našli na William Schoederja in Henry Lovalleka, ki sta izjavila, da lahko dobijo delo, ako plačata vsak po sto dolarjev. Predsednik Fox in podpredsednik Cobb sta ju instruirala, da si kupita delo v rudniku. Poudarila sta njima denar in jim obljubila, da ju bo rudarska organizacija varovala.

Izposodila sta si od unijekih odbornikov dva sto dolarjev dne 17. oktobra. Dale sta njim potrdilo in navedla na potrdilo, kakaj sta si izposodila denar, namreč da namenjata odkriti prodajanje dela v rudniku.

Fox pravi, da sta Schroeder in Lovallek šla k rudniku in sta kupila delo od Joe Klynasa, ki je njima dal listek, da sta šla k rudniškemu ravnatelju George Pollocku, ki je nju nastavil, ne da bi jih kaj izpraševal.

Zaprisežena je bila tiralnica proti Klynasu in obtožnica se glasi, da je prodajal delo. Aretiral ga je deputij Roy Ferrine.

Unijeki odborniki so nato uvedli strogo preiskavo, da doženejo škandal v celom obsegu. Dobili so pisemne izjave od sedem rudarjev, ki so kupili delo v rudniku. Po izjavi predsednika Foxa sta obljubila še dva rudarja, da podata pismeno izjavo, da sta kupila delo v rudniku.

Predsednik Fox je izjavil, da bo unija rudarjev varovala vse, ki so pripomogli, da je odkrito kupovanje dela v rudniku. Proti vsem, o katerih se dožene, da so krivi, se bo nastopilo najstrožje in kompanija jih bo morala odpustiti.

Fox je dodal, ako bo je mogoče, se bo prisilila kompanija, da vrne denar, ki je bil plačan za delo.

Tako se bo odpravila navada, ki ni v čast delavcem. Delavec mora garati in trpeti za svoj zaslužek, zato je nepotrebno, da je kupuje to trpljenje. Hvalevredno je, da se je razkril ta škandal in vsi zavodni rudarji krištem Združenih držav bodo hvaležni onim, ki so ga razkrili in tako pomagali odrezati smrdečo bulo na telesu sloveške družbe.

PRVO VOLINO POROČILO.

Prvi volilni rezultat je bil sporočen iz dveh malih gnezd, ki sta New Ashford, Mass. in Samersset, Vt. V prvem gnezdu je 30 volilcev, v drugem pa 8. Volitve so bile končane v eni uri. Izid v New Ashfordu je bil: Coolidge 20, Davis 4. V Samerssetu: Coolidge vseh osem glasov.

New Ashford je že dolga let na glasu, da prvi naznani izid volitev.

Turško-perzijski konflikt.

Teheran, 4. nov. — Agitacija v Turčiji za aneksijo perzijskega dela kavkaške province Azerbaidžan je povzročila veliko razburjenje v Perziji. Perzijska vlada je uvidela, da mora jakati zveze s sovjetsko Rusijo, če hoče biti kos vplivu turške republike.

Tientsin padel novemu režimu v roke.

Zdi se, da je kitajska civilna vojna zdaj končana. Vupeifu je na begu.

Tientsin, 4. nov. — General Vupeifu, bivši diktator severne kitajske republike, je večeraj pobegnil v Taku, kjer upa najti zavetje na ladji, ki ga ponese v Tsingtau.

Četa generala Fengjuhsanga, voditelja novega režima v Pekingu, so danes vkorakale v Tientsin brez boja. Porazene čete bivše šihlijanske armade, ki so sledile Vupeifuju v Tientsin in ostale tukaj brez poveljnika in brez plače, bodo razorožene in poslana domov. Ameriške, angleške, francoske, italijanske in japonske bojne ladje in posadke čuvajo mesto.

Generalu Vupeifuju so njegovi prijatelji svetovali, naj si reši življenje in imetje z begom v tujezemsko kolonijo. Vupeifu je odklonil nasvet rekoč, da nima imetja in da se ne briga za svoje življenje.

Civilna vojna na Kitajskem se zdaj smatra za končano.

Peking, 4. nov. — Maršal Tuan-tšijui, vrhovni poveljnik združene kitajske ljudske armade, pride vsak čas v Peking in prevzame vlado, v kakršnikoli formi se je organizira. Tuan-tšijui ne mara, da bi mu pekinški parlament podelil začasno predsedništvo, ker smatra, da je sedanji parlament nepostaven.

Ruelja se ne zanima za ameriške volitve.

Sovjetski poslanik v Mehiku pravi, da je boljševikom vseeno kdo je izvoljen.

Mexico City, 4. nov. — Stanislav Pestkowski, prvi ruski sovjetski poslanik v Mehiku in aploh na ameriškem kontinentu, je rekel v razgovoru s ameriškim poročevalci, da se sovjetska Rusija ne zanima za volilni izid v Združenih državah.

"Nam je čisto vseeno kdo je izvoljen za predsednika Združenih držav," je rekel poslanik. "Ko je bil Harding izvoljen, je bilo pričakovati kakih pogajanj za vzpostavitev diplomatskih odnosov med Ameriko in Rusijo. Mr. Vanderlip je prišel v Moskvo s pismom, ki je imelo Hardingov podpis. Ko je na Harding postal predsednik, ni storil nič. Iz tega razloga je sovjetom vseeno, če je izvoljen Coolidge, Davis ali La Follette. Mi vemo, da je vlada Združenih držav itak pod kontrolo majhne skupine kapitalistov.

"Naši ljudje nimajo mrčnje napram Ameriki, naravno pa čutijo proti, ker so Združene države največja kapitalistična država na svetu, ki še ni priznala sovjetske Unije. Mi vemo, da velika masa ameriškega ljudstva ni nasprotna naši sovjetski Uniji; kar se pa tiče oficijelnih odnosov, moramo potpeti in čakati."

Pestkowski govori dobro angleško. Vilo je bilo izvršil na univerzi v Londonu. Tekom ruske revolucije je imel več važnih služb.

Vprašan, kaj misli o volitvah v Angliji, je rekel, da so brez pomena na Rusijo. Laboritska vlada je bila delavska vlada samo po imenu. Angleški delavci niso bili poraženi; poražena je bila le MacDonaldova politika.

ARGUMENTIRANJE S SAMO-KRESOM.

Podpornik Coolidgea ustrljen.

Laredo, Tex. — James W. Durst colninar v Zapati, je strastno zagovarjal Coolidgea kot predsedniškega kandidata. Frederico Fullerja, voditelju demokratov v Zapati, pa to ni bilo všeč. Ko je bil Durst nekako sredi svojega govora, je Fuller oddal nanj strel in ga težko ranil. Dursta so prepeljali v bolnišnico, kjer se nahaja v kritičnem položaju. Fullerja pa v zapor. Obtožen je bil napada z namenom, da izvrši umor.

KONČANA JE KAMPANJA IN VOLITVE.

ODPRTA JE ZDAJ POT ZA USTANOVITEV DELAVSKE STRANKE.

Ali se bo delavstvo poslužilo te prilike in skovalo orodje za svojo osvoboditev?

Washington, D. C. — Kampanja je minila in volitev tudi. Danes so bo približno vedelo, kakšen je izid volitev, preden bo ura udarila polnoči. Prav zanesljivo je prišel čas, da se na eni strani organizirajo tisti, ki ne producirajo ničesar, na drugi strani pa delovno ljudstvo: duševni in ročni delavci in farmarji.

Boj za progresivno politično akcijo so pričeli šeleničarji in socialistična stranka, ki je bila že organizirana in je imela lakaunje v takih bojih, ki je krepko pomagala, da so se dosegli uspehi, kakršni je bilo mogoče doseči v danih razmerah.

Konferenca za progresivno politično akcijo je sestala iz šeleničkih strokovnih organizacij, socialistične stranke, komiteja osemindiridesetih, posameznih farmarskih skupin in posameznih progresivnih elementov. Konferenca za progresivno politično akcijo je proglasila senatorja La Follettea predsedniškim kandidatom, senatorja Wheelerja pa podpredsedniškim kandidatom. Njuna platforma je znana vsem in nepotrebno je, da se še enkrat ponavlja. Ta platforma je pridobila tudi podporo ameriške delavske federacije, ki je dandaj navadno podpirala demokratično stranko. Ameriško delavstvo ni podpiralo v tej kampanji starih strank in to je nekaj vredno.

Zagovorniki farmarskega delavskega gibanja so bili v začetku razdeljeni. Neka zapadna skupina je aranžirala konvencijo v St. Paulu, katere se je udeležila tudi delavska stranka (Workers Party). Ta stranka je najprvo lovila La Follettea, da postane njen zastavonoša, ako se farmarji in delavska stranka in še druge delavske in farmarske skupine sedinijo. La Follette je odklonil sodelovanje delavske stranke. Označil jo je kot nasprotnico vseh do sedaj obstoječih delavskih organizacij v Združenih državah. Posledica tega je bila, da je konferenca v St. Paulu ponesrečila, obenem so se pa osredotočile delavske organizacije na konferenco za progresivno politično akcijo v Clevelandu dne 4. julija. V Ameriški delavski federaciji je bilo nekaj navdušenih demokratov, ki so bili za demokratično stranko in ki so niso dali prepričati, da demokratična stranka nima ničesar za delavce, dokler niso tega demokrat je prav razumljivo povedali na svoji konvenciji. Ko je ta brea prišla na demokratični konvenciji, so se dali ti voditelji šele prepričati, da je tudi demokratična stranka pod kontrolo Wall Streeta. Bilo je malo pozno, a vendar še ne prepozno.

Dolgo časa so prihajali apeli na delavstvo, da nekaj da za kampanjo. Mrivo je bilo vse, dokler se niso krepko oglasili krojaški delavci. Zdaj so prihajali tudi drugi delavci in propaganda se je razvila na celi črti.

Kampanja je zdaj končana in volitve tudi. Rezultat, ki se je dosegel, se je dobil brez trdne organizacije in krepkega in dobro organiziranega šasopisja. Uspehi bi bili veliko boljši, ako bi s tem gibanjem stala trdna politična organizacija ameriškega delovnega ljudstva, ki bi imelo svoje dobro organizirano šasopisje. Ampak izid volitev pokazuje, da delovno ljudstvo v prihodnjih volitvah bojih doseže še večje uspehe in končno pa zmago.

Ali bo ameriško delavsko ljudstvo porahlo nauk, ki mu ga je podala zadnja predsedniška kampanja, v svojo korist? Če je tako, tedaj je pričela volilna kampanja za kongresne volitve v letu 1926 še ta mesec.

Mehiški predsednik Calles v Washingtonu.

Socialistični predsednik mehiške republike je najprej pozdravil delavske zastopnike.

Washington, D. C. — (Feder. Press.) — Ko je gen. Plutarco Elias Calles, socialistični predsednik mehiške republike, pred nekaj dnevi stopil iz vlada, ki ga je bil pripeljal v glavno mesto Združenih držav, je našel dve skupini ljudi, ki so čakali nanj. Na peronu se stalo ducat gospodov s svila in cilindri na glavah, v frakih in belih rokavicah. To so bili predstavniki državnega departamenta, mehiškega poslanstva in Panameriške unije. Na drugi strani perona so stali navadni ljudje v navadnih oblekah. Delavski voditelji: Morrison, Johnston, Davison, Vargas, Wright itd. Zunaj postaje je bil oddelček konjenice s vojaško godbo. Par sto zvezdavih ljudi, ki niso vedeli, kaj to pomeni, je zijalo iz varne daljave.

Revolucionarni general in nevoljni predsednik Mehike, ki povsod naglašava zvestobo organiziranemu delavstvu sestrarske republike, je stopil na peron. Moč širokih pleč, močnih mišic, visokega čela in bistrega očesa — tak je Calles. V trenutku je bil boglav, uradno stiskanje rok je bilo v teku. Revolucionarna Mehika se je zopet žrtvovala v imenu ljudskega mira s svojim velikim imperijalističnim nasedom. Calles je hladno prejel žrtvovanje. Poklon diplomatov je vračal s poklonom. Dobro je igral igro.

Ampak to je trajalo le trenotek. V naslednjem hipu je Calles prišlo vseh vrst diplomatov od sebe in pokazal se je človeka in socialist. Stopil je k delavskim predstojnikom in jih objel vse po vrsti. Smejal se je, šalil in se počutil kakor človek, ki je med svoje.

Nekaj minut pozneje se je Calles peljal v avtomobil proti mehiškemu poslanstvu. Vojaška godba je igrala narodno himno in fotografirali so se imeli negativ v svojih kamerah.

Folkovnik George Harvey, ki je nebrzdano obsodil Callesa kot "nevarnega boljševika", s štiriglasno orkestrirano zborovno drži nobenega opravka. Bil je navzoč pri sprejemu. Bili pa so njegovi pristalci, ki so bolelo, kladlo gledali, kako je Calles prijateljsko objemal delavske voditelje na postaji.

Calles je v mnogih intervjujih v Washingtonu dejal, da njegova vlada bo skrbela za pomnožitev in izboljšanje ekonomskih razmer v Mehiki. Intervjuvarji kapitalističnih listov so čuli iz Callesovih ust še nekaj strašnega. Calles je slovesno dejal, da njegova vlada ne bo pod nobenim pogojem rabila vojakov, čet proti stavkujočim delavcem! Goodbye, boljševiška Mehika!

Naši odri.

Chicago, Ill. — Velike priprave za predstavitev igre "Moč teme" se dovršujejo. Stevilne in utrudljive vaje igralcev, ki so se lotili svojih vlog z večjo vnemo kakor kdaj prej, bodo zaključene s zadnjo in glavno skušnjo jutri. Posamezniki, ki so se prikradli v prostor, kjer je dramski odsek imel zadnje vaje, da so opazovali, kako jim gre pri skušnjah, izražajo že sedaj pohvalo, da so zlasti glavni igralci kos težki nalogi in bodo izvršili prostovoljne svoje naloge brez hibe. Prizadevanja igralcev so za to, torej let's hope.

O vsebini petdesetjanske drame Leva Nikolajeviča Tolstojca smo že podali kratek izsek, torej je nepotrebno ponavljati snov. Kdor se želi seznaniti z vsebino, naj si preskrbi letak, ki jih ima na razpolago klub št. 1 v upravnistvu Proletarske ali pa tudi člani kluba, kakor vstopnice za predstave. Na zadnji strani letaka je kratek izsek iz dejanj, katerega preberite, da boste igro bolj razumeli. Če delo dobro razumete, imate šele pravi užitek.

Predstava se bo vrnila v dvorani kakor navadno — Č. S. P. S. — na Osemnajsti cesti. Pričetek bo točno ob 2.30 popoldne, zato je obiskovanje naprošeno, da se potruži in ne pride prekasno. Dramski odsek se bo posebno drljal točnosti radi tega, ker je igra dolga in je potrebno zaščititi kmalu, da se preved ne zavleče. Med in po igri igra Bialkov orkester. Po igri prosta zabava in ples. Publikacijski odsek sez. kluba št. 1.

Delavske novice.

(Federated Press.)

Stavka rudarjev v Belgiji. Bruselj. — Stavka rudarjev v kotlini Borinage traja že 18 tednov. Zadnje tedne je stavka zavzela revolucionarni značaj. Prve dni v oktobru so vojaki streljali na rudarje, toda rabili so prazne naboje. V Quaregnonu so stavkarji postavili barikade na cestah. Železniški promet je pretrgan in gledališča so zaprta vrata. Rudarji zahtevajo povišanje mese, skrajšanje delavnika in odpravo Dewosovega reparacijskega načrta.

Povik za tiskarske delavce. Cleveland. — Člani tiskarske unije št. 6 so z novo pogodbo dobili \$1.50 povišanja plače na teden. Stara plača je bila \$46.50, nova je \$48 za 45 ur dela.

Minimalna meza za žene v Kanadi. Toronto, Ont. — Minimalna meza za delavke v tovarnah v provinci Ontario je \$10 do \$12.50 na teden. Vajenke dobe komaj \$8 za prvih šest mesecev.

Unije v mestih pomagajo rudarjem. Cleveland. — Clevelandška delavska federacija je začela s pomožno akcijo za 13,000 brezposelnih rudarjev v južnem Ohiju. Strokovne unije prispevajo denar in obleke za revne rudarje, ki se nahajajo v gnojni stiski.

Tekstilne tovarne se odpirajo na jugu. Charleston. — Bombažne predilnice in tkalnice po vsej Južni Carolini in Georgiji, ki so počivale zadnje mesece, so obnovile obrat. Tovarne v Columbijah in Hamburgu, S. C. ter v Augusti in Masonu, Ga. obratujejo noč in dan. V drugih industrijah je pa še vedno slabo.

Stroji ispodrivajo rudarje. Wheatland, Ill. — Nakladalni stroji se pojavljajo v premogokopih v Indiani. Stroj, pri katerem so trije delavci, naredi ravno toliko dela kakor dvanajst mož s rokami. Delavec, ki so premečkali k stroju, ne dobi nič več plače.

Razne vesti.

SEZONA BANČNIH ROPOV JE TU.

Roparji ubili bančnega blagajnika.

Fenton, Iowa. — Banditje so se pripeljali kar na dveh avtomobilih ponoči v mesto. Prerezali so telefonske in brojavne žice in s dinamitom razstrelili varnostni shrambi na farmerski banki in fentonski državni banki. Odnesli so okrog sedem tisoč dolarjev kot plen.

Wrentham, Mass. — Trije banditje so oropali in ustrelili blagajnika tukajšnje narodne banke. Po izvršenem zločinu so pobegnili v avtomobilu.

AVTOMOBILI UBLIJAJO.

Chicago. — V pondeljek so bile zopet povožene do smrti štiri osebe na uličnih ulicah. Med žrtvami je eden otrok. Število žrtev od 1. jan. t. l. je naraslo na 376.

Militaristične demonstracije na princi rojstni dan v Jugoslaviji.

Belgrad, Jugoslavija. — Ob priliki prve obletnice rojstva prince Petra, jugoslovanskega prestolonaslednika, so bile v Belgradu vojaške demonstracije, ki so izvale veliko nevoljo v krogih opozicije. Vse čete belgradske posadke so bile na ulicah. Cerkev, v kateri so se vršile ceremonije, je bila kroglnikrog obdana s vojaštvom, topovi, strojnimi in drugim vojnimi materijalom. Slika enoletnega prince, ki že pokazuje tradicionalni karadfordjski nos, je bila na prodaj po vsej Jugoslaviji.

Berlin je slišal o "krvavih volilnih isgreh" v Ameriki.

Berlin, 4. nov. — Večina berlinskih dnevnikov je danes zjutraj prinesla s debelimi naslovi vest o "krvavih isgreh" v Ameriki. Iz bojev med kukluksi in "Vitezi plamenečega kroga" v Nilesu, O., so nemški listi naredili "splošne volilne isgrede, v katerih je bilo na ducate ljudi ubitih". Neki nemški list je tudi poročal, da je državni tajnik Hughes "v zadnjem trenutku pognil s Coolidge in republikanci".

VOLILNE SLEPARJE NA KUBI.

Zmagoviti liberalci so obdoličili Goljufij.

Havana, Kuba, 4. nov. — General Mario G. Menocal, kandidat konservativne stranke za predsednika, ki je bil poražen pri volitvah 1. t. m., je včeraj objavil manifest, v katerem dolgi liberalnega kandidata, generala Gerarda Marchada, da je bil izvoljen s pomočjo velikih sleparij. Menocal pravi, da se bo njegova stranka pritožila na merodajnem mestu. General Marchado ima okrog 50,000 glasov večine.

POŠTNI BOPARJI SO ŠLI V NAŠTAVLJENO PAST.

Poštni nadzorniki so pa dobili novo sled.

Chicago, Ill. — Poštni nadzorniki so se poslužili prav navadne potere, da so izvedli, kar so hoteli vedeti. V sobi so nastavili diktafona in jih dobro prikripli. Nato so privabili v sobo Brent Glascocka in Willis Newtona, ki sta obtožena poštnega roba pri Rondoutu, Ill. Ptička se sprva nista hotela poznati, ko so bili poštni nadzorniki v sobi. Ko so pa poštni nadzorniki počasi in drug za drugim odšli, ne da bi pri njima obudili najmanjši sum, da se nahajata v pasti, sta se takoj spoznala, ko sta ostala sama v sobi.

Drug drugemu sta očitala čedne reči in govorila sta tudi, kje je ostali ukradeni plen.

Poštni nadzorniki so zadovoljni z uspehom, ki ga jim prinesla zveža, nočejo pa povedati, kaj sta se ptička pogovarjala.

BUBONIČNA KUGA NA JUGO-VEKODU.

New Orleans, La. — Zdravniki so dožnili, da je Jack von Spendunk, rodom Belgijec, ki se je pripeljal sem skrivaj na tovornem parniku iz Orana v Alžiru, zbolel na bubonično kugo. Prepeljali so ga v mornariško bolnišnico in izolirali od drugih bolnikov. Vse osebe, ki so se pripeljale na tem parniku, so bile strogo preiskane. Pri vrveh, s katerimi je ladija privezana k pomolu, stoji straža, da pazijo na podgane, ki bi hotela zbežati na suho, ko bodo ladjo razkurlili.

Spendunk se nahaja v zelo kritičnem položaju.

NESEČA S PUŠKO.

Hibbing, Minn. — Frank Minevich, star 11 let, se je 3. t. m. igral s puško svojega očeta na farmi pri Nashwauku. Pomeril je v svojo 9-letno sestrico Mary in sprožil. Deklica je obležala mrtva.

Fašisti proslavili sasečenje Rima.

Rim, 4. nov. — Fašisti so večeraj zaključili proslavo druge obletnice njihovega pohoda v Rim, ko so se polastili vlade. Tri dni so trajale žrnorajarske demonstracije v Rimu, ampak letos so bili fašisti bolj mirni in previdni kot lani, ko so razsajali kakor divjaki in razsigali socialistične in komunistične domove ter tiskarne. Mussolini je odredil, da ne sme biti najmanjšega nadlegovanja nasprotnikov.

Dne 12. novembra se odpre italijanski parlament in takrat se pokaže, če je Italija sreča za politično krizo, ki prinese padec fašizma.

Španski diktator zavrgel pogoje Marčanov.

Bordeaux, Francija, 4. nov. — Poročevalec, ki je prišel iz Tetuana, Maroko, je prinesel vest, da je španski komisar Saavedra pred kratkim konferiral z Abdel Krimom, glavnim voditeljem rebelnih Rifljanov, o mirovni pogodbi. Konferenca se je vrhla v Alluecemasu.

Abdel-Krim je dal Špancem sledeče pogoje za mir: Španija mora plačati 25,000,000 peset obškodnine, umakniti svoje čete v obrežna mesta Melillo, Ceuto in Tetuan ter priznati rifjansko republiko. Španski komisar je zavrgel te pogoje. Abdel-Krim ima 2700 španskih ujetnikov.

Francoski parlament zbora.

Pariz, 4. nov. — Francoski parlament se je danes zopet zbral v rednem zasedanju. Politične krize, katero bi denarški blok rad videl, najbrž ne bo, ker se socialisti sklenili, da bodo podpirali Herriota v slučaju napada na njegovo vlado.

Cerkov je za bogataše.

Mehiško mesto, Mehika. — (E. G. Wolfe za Fed. Press.) — "Zivio Kristus pa kralji!" so se bleščali napisi s stotine profelnih vrat in oken v mehiškem stolnem mestu za časa evharističnega kongresa.

Razredno zaveden mehiški delavec, čeprav katoličan, je prepričan, da je bil evharistični kongres zarota katoliške duhovščine in domače aristokracije, da pomenu delavčeve močane in ga uči alepe pokorščine.

Vodilni duhovni gospod je rekel: "Učiti moramo naše delavce in kmete pohlevnosti in prepričanja, da beda, ki je morajo trpeti na zemlji, ni posledica izkoriščanja od strah bogatih, ampak darilo iz nebes, ki si morajo zagotoviti s revščino večno izveličanje. Učiti moramo ljudstvo, da ne revoltira in se zoperstavlja; da je pokorščina ena najlepših čednosti; da bogataštvo ni zločin, ampak posledica dobrodelnosti, pridnosti in poštenosti; da je Kristus bogat človeka s tem, da se pred njim vsi enaki — kralj kakor berač, modrijan ali nevednež, ubohec ali bogataš."

Manifesti, ki so jih zavedni delavci nabili po vsem svetu, odgovarjajo pridigam evharističnega kongresa:

"Mi, organizirani delavci Mehike, energično protestiramo proti duhovščini, ki nam jemlje priliko iz Kristusovih doktrin, da se razorganizirajo delavci. Pred vsem ljudstvom obtožujemo katoliško duhovščino radi zavijanja Kristusovih naukov v prilog bogatašev in proti ubogim. Pridigajo proti našim unijam in istočasno ustanovljajo katoliške unije. Posvajamo delavske organizacije, da zaprejo svoje organizacije pred njimi in ne dovolijo, da bi ti ljudje, ki delajo roko v roki s bogataši, slabili naše organizacije."

"Preiščite evharistični kongres in zaprite vse, ki so krili nabo u-stavo." je rekel predsednik Obregon državnemu pravniku. Mehika ustava iz leta 1857 določa, da noben verski kult ne sme imeti svojih zborovanj ali sestankov zunaj cerkva in templjev. Krasnje hiš s maliki in postavljanje verskih podob ali bogov ob cestah, vsake procesije in verske manifestacije kršijo ustavo. Obregon je izdal ukaz, da morajo biti odalovljeni vsi javni namočenci, ki so krili ustavo pri evharističnem kongresu. Škofije, prosti, kanoniki in vsi alični nepoklicanci so kakor bi se delali norec in mehiške ustave in zato je bil evharističen kongres razgnan.

POROČEVALCE KAPITALISTONEGA ČASOPISA JE ZADIL SKORAJ BOŽJI "SLAK."

Kaj takega še niso slišali od predsednika republike.

Washington, D. C. — Poročevalci kapitalističnega časopisa so intervjuvali generala Callesa, bodočega predsednika mehiške republike. Nekaterim je pričelo prihajati slabo, drugi so brisali znoj s čela, tretji so lovili sape in niso verjeli svojim ušesom, da so prav slišali, ko je general Calles rekel, da ne bo pozval in odredil vojske ob času delavske stavke proti stavkarjem v Mehiki. Gospodje časnikarji sicer govorijo, da veliko vedo, pa niso vedeli tega, da mehiška ustava prepoveduje pozvati pod orožje vojakov proti onim, ki

so sestavili ustavo, in zato so se blamirali s svojim vprašanjem. Kapitalistični časnikarji so le znali pisati, da je Mehika nevarna kot Sovjetska Rusija za ohranitev privatne lastnine, ker ne mara sprejeti ukazov od britake; 'diplomatičnega zbora. Calles jim je povedal, da je njegova največja in najvažnejša naloga, da zgradi šole in da ljudstvu boljše gospodarske razmere, ki je bilo v preteklosti izmogočeno in izkoriščano.

ZOPET POTEZA KAPITALISTOV RAZKINKANA.

Washington, D. C. — Ženski biro delavskega departamenta namizanja, da bo podana razsodba pred kalifornijskim najvišjim sodiščem glede ustavnosti postav, ki določa minimalno mezo za ženske in mladoletne v devetdeset dneh. Mrs. Edison, izvrševalna komisarka industrijske blagostanske komisije, poroča, da je bila tožiteljica Helena Gainer, ki toži, da se odpravi minimalna meza, uslužbenka detektivske agencije, ko se je vložila tožba. Bila je nastavljena kot tipistka. Skušala je dobiti delo za pet ali šest dolarjev na teden.

Kapitalisti pričakujejo, da najvišje kalifornijsko sodišče proglasi postav za neustavno, ker je najvišje zvezno sodišče proglasilo postav za minimalno mezo v Distriktu Kolumbije za neustavno.

KLOBASE

Pitanih prasev mesa in pravimi dljavami, prekazene s "Hickory" lesom se prištevajo, že od davnih časov izvrstnim prigrizkom. Prasec, popolnost pravih dljav, skuhnja in vsa priprava, mi daje sposobnost in priliko ponuditi občinstvu najboljšo vrsto klobase. Namen mojega oglasa ni priporočati, temveč dati priliko ljudem pokusiti dobre klobase. Cena za funt je 35c, poština plačana. Pošljite naročila na: Anton Yd-pold, P. O. Weyler, Mo. (Adv.)

Ako ste se odločili

obiskati staro domovino in dospeti tja za BOŽIČNE PRAZNIKE, treba je, da si še sedaj nabavite polni list in druge potrebne listine, da boste pravočasno pripravljeni za odhod.

Za vsa navodila glede potovanja v domovino in povratka v Ameriko obrnite se na nas, kjer jih dobite brezplačno.

Mi zastopamo vse pekmorske parobrodne proge. Vse bančne posle izvršujemo brzo, točno in zanesljivo.

FRANK SAKSER STATE BANK. 82 Cortlandt St. New York, N. Y.

VAŠI POSLI — NAŠI POSLI.

Kadar pošljate denar v stari kraj, bodite v dinarjih, lirah, svetr, kronah, ali dolarjih, skrbite, da bodo Vaši posli — naši posli.

KADAR pošljate v stari kraj, ali kateri od Vaših znanov, je najboljšo, da se obrnete na nas in Vaše skrb za vse potrebne listine in za udobno potovanje bo — naša skrb.

Kadar ste namenjeni dobiti tako osebo iz starega kraja, poverite celo zadevo nam in Vaše delo bo — naše delo.

Kadar vam je treba kake listine od stari kraj, ali kadar imate kak drug posel s stari krajem, ne pozabite se obrniti na nas in Vaše opravilo bo — naše opravilo.

Za vsa nadaljnja pojasnila se obrnite na SLOVENSKO BANKO ZAKRAJŠEK & ČEŠARK, 70 — 9th Avenue, New York, N. Y.

VLAK POVOZIL BUS; 11 MRTVIH.

Neureča se je pr'pčila v Virgini.

Newport News, Pa. — Pasažirski vlak Chesapeake & Ohio železnice je v pondeljek zvečer povozil bus, poln ljudi, na križišču blizu Hamptona. Enajst oseb je bilo ubitih in štirje so težko ranjeni.

Kemal poroča o napredku turške republike.

Angora, 4. nov. — Mustafa Kemal paša, predsednik turške republike, je ob otvoritvi velike narodne skupščine v soboto poročal poslancem o velikem napredku Turčije na gospodarskem polju in v javnih delih. V zunanji zadevi stopa Turčija v normalne odnošaje z vsemi velesilami. Glede vprašanja Mosula je Kemal dejal, da vlada pričakuje pravične rešitve od lige narodov. Odnosaji s Francijo so zelo prijateljski vključ sporu radi sirijske meje in odnosaji s sovjetsko Rusijo so stalno izboljšujejo.

HRIPAVOST

In razdraženje v grlu je treba takoj lečiti. Kedar ste hripavi, tedaj rabite

Severa's Antisepsol.

Kot ispiralo in za grgranje grla je jako uspešen pripomoček, ki pomaga ublažiti razdraženje, odpraviti hripavost in ozdraviti bolno grlo.

Cena 55c in 80 centov.

Vprašajte vašega lekarnarja.

BOŽIČNI

prazniki veselja se približujejo

Gotovo, da ne boste pozabili spomniti se svoje rodbine v staro domovino osrečiti jih z denarnim darom za božične praznike.

Naša direktna zveza z vsemi bankami v Evropi omogočuje nam dostaviti vsako pošiljatev po najzmernih cenah in v najkrajšem času, ter s jamstvom, da bo pošiljatev vročena v polnem iznosu.

Prodajamo parobrodne listke (lif karte), zastopamo vse parobrodne družbe: naš parobrodni oddelek vam pomaga nabaviti vse potrebne stvari.

KASPAR AMERICAN STATE BANK 1900 BLUE ISLAND AVENUE CHICAGO

Vložite svoje prihranke v to močno in varno banko

...da se zadeva meščanski
strank Njehova stvar je tudi, ku
je bilo opravičilo raz svoje, kr
je monarhistično stališče dejstvo
da so izgrajevale monarhistične o
like, izgrajevale monarha na ri
dem parlamentarne vladavine. T
upravljanje le jača in potrjuje
prilastnost načelnega republikan
stva.

Pačes Davidovičeve vlade
prišel ravno v času, ko se naj
podi vprašanje ubogih invalidov
m — ko naj zakon zajeti groz

3,5%, medtem ko se je dinar dvignil za 9%. Cena kmetijskim pridelkom je padla za 6,8%, ker se je morala prilagoditi svetovnim cenam. Cena naših kmetijskih pridelkov se mora ravnati po cenah svetovnih trgov, ako jih hočemo izvažati v inozemstvo, valed česar mora pri vaakem porastu dinarja pasti. Kaj pa je storila sedanjá vlada, da bi očuvala kmeta pred škodo, ki jo ima valed padca cen nam? Finančni minister vlade, v kateri sede štirje klerikalni tigri

Mož ustreli svojo ženo. — Pri Cerkljah na Gorenjakem je Simon Naglič ustreli svojo ženo na polju, ko je žela ajdo. Naglič se je pred tremi leti vrnil iz Amerike s precej denarja in se bogato oženil. Z ženo je vedno živel v prepiru. Ustrelil jo je z izgovorom,

DARILLO
za veliki praznik.
Jaz pošiljam denar v Jugo-
slavijo hitro, ter varno in iz-
plačam v
DINARJIN ali v DOLARJIN
Pišite po cenik.
EMIL KISS BANKIR
132—2nd Av., New York, N. Y.
Prodajam "Mifkarte"!
Na vsige plačam 4% obresti!
Javni notarski uradi!

Ins.....
 Office in: M. R. F. D.....
 Grad..... Drivers.....

Božič
se približuje in vsak, ki se
spomi svojih roditeljev, otrok,
šene in rojakov, naj se potruži
poslati jim

DARILO
za veliki praznik.

Jaz pošiljam denar v Jugo-
slavijo hitro, ter varno in in-
plačam v

DINARJIN ali v DOLARJIN

Plašto po cenik.

EMIL KISS BANKIR

.....
 ravnine, te prijavite svemu i komegod milostivo i pustite u slobodu, ali ne
 sudjelujte medicinskim oblicima. **GOSPODO**—izdajte ih od volje, vladavosti, ali živu
 titulu. Povrh toga Naga-Tone uvijek pije iz malog čašica od volje vladavosti. Ova
 izvorna majstorska umjetnost je osvojila po životu svijetu te ih tako mnogi od najboljih
 doktora de poznatog Narvati u legendi i najnovija tijela.

Nu Na tielma mualkuvana i kana u sav glas hvale Naga-Tone. Zasto? Jer
ih je pedeset zdravilo, više onoga i veće zadovoljenja. Naga-Tone posjeduje istosno
vrijednosti, to mora da leti duboko grad Vama, ili Vas ne ce stojeti isti costa.

POSTUPAJTE DANAS!

Ispunite i potajljive postom Kupon
SADA, tako da budete naprosto iskustiti
 vrijeme Naga-Tone. Iste je dolazak što
 vijndi u shvaljavanju tielma mualkuvana i kanežko—nada postite nade, dobiti iste drug-
 bol se Vam. Potajljive su Vase Pokusne Lijecnice, koje su dobile iste drug-
 Naga-Tone Ischekir su predložili i ischekir su primislali, da mora da Vas pozve
 zadovolji, ili se morate videti. Vidite unapred na svakom zametu.

KUPON ZA 20 DNEVNI POKUS

NATIONAL LABORATORY, Dept. B-20, c/o 1618 S. Wabash Ave., Chicago.
GOSPODO—Izdati ih potajljive na pokuse, UZ PLACENU POSTAVKU, postupku
 24-dnevna Ischekir Naga-Tone uz primislali, da će ga vratiti kroz 30 dana i ako
 mi bude ischekir, platiti će Vam \$1.00; ako mi ne pomogne poravhati iz preostatak
 vremena, ta Vam ne bi dugovati ništa.

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Cene oglasov po dogovoru. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnina: Zedinjena država (izven Chicago) \$5.00 na leto, \$2.50 na pol leta in \$1.25 na tri mesece; Chicago \$6.50 na leto, \$3.25 na pol leta, \$1.65 na tri mesece, in za inozemstvo \$8.00.

Naslov na vso, kar ima stik s listom:

"PROSVETA"

2857-59 So. Lawndale Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"

Organ of the Slovene National Benefit Society.

Owned by the Slovene National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$5 per year; Chicago \$6.50, and foreign countries \$8.00 per year.

"MEMBER OF THE FEDERATED PRESS"

Datum v oglasu n. pr. (Oct. 21-24) poleg valnega imena na naslovu pomeni da vam je s tem dnevom potekla naročnina. Ponovite jo pravčasno, da se vam ne utavi list.

S. N. P. J., NJENO DELO IN NJEN RAZVOJ.

Prvi dve leti po ustanovitvi S. N. P. J. ni bilo velikih in vidnih uspehov, dasiravno so bili uspehi že tukaj. Treba je bilo organizirati, dati novi podporni jednoti trdno podlago in tako ni ostalo veliko časa za politično, kulturno in gospodarsko vzgojo slovenskih izseljenikov v Ameriki.

Ampak v tretjem letu so bila že vidnejša znamenja tukaj, da je z ustanovitvijo Slovenske narodne podporne jednote pričelo prihajati novo gibanje med slovenske izseljenike. Predvsem se je pokazalo, da znajo sami misliti o potrebah slovenskih izseljenikov.

V "Proletarcu" se je razvila krepka agitacija za politično in strokovno organizacijo delavstva. Obenem se je v tem listu vodila tudi agitacija za Slovensko narodno podporno jednoto. Bili so večinoma skoraj eninisti ljudje, ki so spodbujali slovenske izseljenike, da se morajo organizirati politično, strokovno, gospodarsko in kulturno. Pokazalo se je, da je med slovenskimi izseljeniki ne le veliko zanimanje za delavske politične, strokovne in gospodarske organizacije, ampak je tudi za kulturne. Razprave v "Proletarcu" so govorile, da se je ljudstvo pričelo zanimati za dramatične predstave, gojenje petja in ustanovitev čitalnice. S temi željami se je pa obenem rodila misel po slovenskih domovih.

Ako imamo svoje organizacije, moramo imeti tudi svoje domove za gojenje petja, godbe, nastanjenje knjižnic, prireditve gledaliških predstav in zborovanj, so povdarjali graditelji Slovenske narodne podporne jednote in delavskih političnih, strokovnih, gospodarskih in kulturnih organizacij.

Delo je bilo silno otežkočeno in je bilo veliko breme, ker je bilo število oseb majhno, ki so se posvetile temu delu, ena oseba pa ni mogla zmagati več dela, kolikor so ga ji dopuščale njene moči.

Pri tem delu so v nasprotnem časopisju, posebno v klerikalnem, letela polena na te pionirje slovenskih organizacij. Niso jih napadali le zaradi stvari, za katero so delali, ampak napadali so jih tudi z najgršimi psovki in primki. Pekel in hudič sta imela tudi svojo odkazano vlogo in spovednica je krepko pomagala, da odvrne slovenske izseljenike se postaviti na lastne noge in brez nadzorstva duševnih jerobov.

V javnost so pričela prihajati poročila, da so se ustanovili slovenski socialistični klubi, pevka društva, slovenske godbe in dramski odseki in društva. Najbolj razveseljivo poročilo je pa bilo, da se množe društva S. N. P. J. in da narašča število njenih članov. Vsako tako poročilo je učinkovalo agitatorično. Ako se je v eni naselbini ustanovil socialistični klub, ali če se je osnovalo društvo S. N. P. J. ali če se je organiziral pevski zbor, tedaj je prav zanesljivo bilo že v eni prihodnjih številkih poročilo, ki je govorilo, da slovenski izseljeniki ne spe, ampak so na delu tudi v drugih naselbinah.

Slovenska javnost v Ameriki se je vzdramila. Da je prišlo do te vzdramitve je zasluga Slovenske narodne podporne jednote, ki ni dajala le podpore ob času bolezn, nesreč in izplačevala posmrtnin za svojimi pokojnimi člani, ampak je imela v svojih pravilih zapisano, da izobražuje. Ta točka v pravilih je omogočila, da na sejah društev S. N. P. J. niso razpravljali samo to, komu naj se nakaže bolniška podpora, odškodnina ali posmrtnina, ampak da so prišla na razpravo na sejah vprašanja, kako se naj povzdigne slovenska naselbina na višje duševno obzorje s shodi, s čitanjem dobrih časnikov in knjig, s prireditvijo gledaliških predstav, z gojenjem petja in godbe itd.

Leč za take razprave je prebila Slovenska narodna podpora jednota. Imela je dober program in ta je zopet imel tisto privlačno moč v sebi, ki je potrebna, da privleče širše ljudske kroge nase, ako ljudstvo opazi, da ni program samo mrtvo zapisana beseda, ampak se tudi izvršuje in na podlagi izvršenega zopet dalje gradi, da se ustvari še boljše razmere.

(Dalje prihodnjič).

Predsedniške volitve.

Koliko elektoralnih glasov ima vsaka država?

Včeraj, 4. novembra, so ameriški državljani in državljanke šli na volišče, da odločijo, kdo naj bo predsednik Združenih držav za štiri prihodnja leta. Spodaj navajamo število elektoralnih glasov, ki jih ima vsaka država, tako da bodo čitatelji lažje sledili izidu volitev, ki so letos posebno zanimive, ker se na polju nahajajo trije poglavitni kandidati.

Konstitucija Združenih držav določa, da mora vsaka zvezna država izbrati toliko volilnih mož ali elektorjev, kolikor dotična država ima skupaj senatorjev in poslancev (representator) v kongresu. Ti predsedniški elektorji so oni, ki formalno izvolijo predsednika. V tork torej ne bodo volili direktno glasovali za predsednika in podpredsednika, marveč bodo izbrali volilne može, ki naj potem glasujejo za tega ali onega kandidata. Ali ker so ti elektorji zapupniki svoje stranke, je že znano vnaprej, za koga bodo glasovali, ako so izvoljeni. Važno je torej znati, kako so ti elektorji izvoljeni in koliko jih je v vsaki državi.

V vsaki državi je izvoljena ona lista elektorjev, ki je dobila največ glasov, kajti skoraj vedno se dogaja, da volilci oddajajo svoj glas za celo listo. Le izjemoma se dogaja, da bi kak volilec glasoval za nekatere druge stranke. Torej v državi sami odločuje pluraliteta (največ glasov), kaka stranka naj zmaga v tej državi. Ako bi, recimo, v eni državi stranka A dobila 500,000 glasov, stranka B 400,000 in stranka C 300,000, bo izvoljena lista elektorjev stranke A in ta stranka bo s tem dobila toliko elektoralnih glasov, kolikor jih ima dotična država.

Skupno število vseh elektoralnih glasov v vseh Združenih državah znaša 531. Ker je za izvolitev predsednika in podpredsednika potrebna absolutna večina (eden des polovico) vseh elektoralnih glasov, bo torej izvoljen za predsednika oziroma podpredsednika oni kandidat, ki je dobil najmanj 266 elektoralnih glasov.

Elektoralni glasovi so porazdeljeni po državah na sledeči način:

Alabama	12
Arizona	8
Arkansas	9
California	13
Colorado	6
Connecticut	7
Delaware	3
Florida	6
Georgia	14
Idaho	4
Illinois	29
Indiana	15
Iowa	13
Kansas	13
Kentucky	13
Louisiana	10
Maine	6
Maryland	8
Massachusetts	18
Michigan	15
Minnesota	12
Mississippi	10
Missouri	18
Montana	4
Nebraska	8
Nevada	3
New Hampshire	4
New Jersey	14
New Mexico	3
New York	45
North Carolina	12
North Dakota	5
Ohio	24
Oklahoma	10
Oregon	5
Pennsylvania	38
Rhode Island	5
South Carolina	9
South Dakota	5
Tennessee	12
Texas	20
Utah	4
Vermont	4
Virginia	12
Washington	7
West Virginia	8
Wisconsin	13
Wyoming	3

Skupaj 531

Zanimivo je ob tej priliki pogledati, kako so nekatere države navadno glasovale v prejšnjih volitvah. So nekatere države, ki so stalno za demokratično stranko in druge, ki so pretežno "republikanske". Ako pregledamo izide zadnjih šest predsedniških volitev, najdemo, da je 11 držav vsakokrat glasovalo za "demokratičnega" predsednika. Te države so: Alabama, Arkansas, Florida, Georgia, Kentucky, Louisiana, Mississippi, North Carolina, South Carolina, Texas in Virginia. Tennessee je normalno "demokratičen"

in je 5-krat glasoval za demokrata in le enkrat za republikanca. Le ena država je vseh šestkrat glasovala za "republikanskega" predsednika, namreč Vermont. Je pa mnogo držav, ki so glasovale 5-krat za republikanca in le enkrat za demokrata ali naprednjaka (progressive). To so normalno "republikanske" države, ki pa so glasovale ali za Woodrow Wilsona ali za "naprednega" kandidata, Theodore Roosevelta, ko je l. 1912 nastal razdor v republikanski stranki. Te države so: Connecticut, Delaware, Illinois, Indiana, Iowa, Maine, Massachusetts, Michigan, Minnesota, New Jersey, New York, Oregon, Pennsylvania, Rhode Island, South Dakota, Utah, West Virginia in Wisconsin. California je 4-krat glasovala za "republikanskega", enkrat za "demokratičnega" in enkrat za "naprednega" predsednika; ravno isto je storila država Washington.

Nekatere države bolj menjajo svojo politično barvo. Arizona, ki je postala država še le l. 1912, je glasovala enkrat za republikanca in dvakrat za demokrata. Colorado, Maryland in Nevada so bile dvakrat "republikanske" in štirikrat "demokratične". Glas države Idaho, Missouri, Montana in Nebraska je enako razdeljen, 3 proti 3. Kansas in New Hampshire so 4-krat glasovale za republikanca in 2-krat za demokrata. New Mexico, ki je postala država l. 1912, je glasovala dvakrat za "republikanskega" in enkrat za "demokratičnega" kandidata. North Dakota, Ohio in Wyoming so v štirih volitvah oddale svoj glas za republikanca in v dveh za demokrata. Oklahoma, ki je postala država l. 1907, je trikrat glasovala za "demokratičnega" in le enkrat za "republikanskega" kandidata. — F. L. I. S.

Denar je vladar!

Statistika o volilnih skladih predsedniških kandidatov v zadnjih petdesetih letih je jasen dokaz, da je denar vladar Zruženih držav.

Kandidat, ki je imel največ denarja na razpolago, je vselej zmagal. Kandidat, ki je manjši volilni sklad, je propadel. Wall Street je pri vsakih volitvah napolnil blaginjo tisti stranki, katere kandidati so bili dobri slugi denarnih gospodov. Parkrat je Wall Street zamenjal republikance s demokrati, navadno pa je obdržal republikance.

Coolidgevolilni fond je letos prekosil vse volilne fonde v zgodovini, izvzemši McKinleyjevega v letu 1896. Ameriški kapitalisti so takrat potrošili \$16,000,000, da so porazili Bryana.

Statistično poročilo o volilnih skladih v zadnjih petdesetih letih, ki kaže, kako je število elektoralnih glasov za predsednika rastle in padalo sorazmerno s kampanjskimi skladi, sledi:

V letu 1868. je volilni sklad republikanskega kandidata Granta znašal \$150,000, demokratskega kandidata Seymora pa \$75,000. Prvi je imel 214 elektoralnih glasov, drugi 80. Grant je bil izvoljen.

Leta 1872. so republikanci imeli \$250,000 za kampanjo, demokrati pa \$50,000. Izvoljen je bil republikanec Grant.

Leta 1876. je republikanec Hayes imel \$950,000, demokrat Tilden \$900,000.

Elektoralni glasovi: 185—184. Leta 1880. je imel Garfield \$1,100,000 na razpolago, Hancock pa \$355,000. Izvoljen je bil Garfield z 214 proti 155 glasovom.

Leta 1884. je imel republikanec Blaine \$1,300,000, demokrat Cleveland pa \$1,400,000. Zmagal je Cleveland z 219 proti 182.

Leta 1888. je imel Harrison \$1,350,000, Cleveland pa \$855,000. Zmagal je Harrison z 233 proti 168 glasovom.

Leta 1892. je znašal Clevelandov fond \$2,350,000, Harrisonov pa \$1,850,000. Izvoljen je bil zopet Cleveland z 277 proti 145.

Leta 1896. so republikanci dobili \$16,500,000 za poraz demokrata. Res je bil izvoljen McKinley. Dobil je 271 glasov, Bryan pa 176. Leta 1900. je McKinley zopet imel na razpolago \$9,500,000, Bryan pa \$425,000. Izvoljen je bil McKinley.

Leta 1904. je Roosevelt imel \$3,500,000, demokrat Parker pa \$1,250,000. Izvoljen je bil Roosevelt s 336 proti 140 glasovom.

Leta 1908. je imel Taft \$1,700,000, Bryan pa \$750,000. Izvoljen je bil Taft s 321 proti 162.

Leta 1912. je imel demokrat Wilson \$850,000, Taft \$750,000 in

Meteoriti.

Yes? — Medved krade med sato, da ga sam polše.

Dragi K. T. B. — Oprosti, da te nadlegujem. Nekaj bi rad omenil. Mogoče bodo patri zdaj izplačali tistih \$500, ko jim je stara garda nametala denarja. Kaj misliš? Pa pozdravljen. — Math T., Chicago.

Kakor ljudje zasluži . . .

Svetovno znani angleški dramatik George B. Shaw je rekel po volitvah v Angliji: "Naše ljudstvo je dobilo tako vlado, kakršno zasluži."

V teh besedah tiči cela gora resnice. Kakor ljudstvo — v mislih imam garažne ljudstvo: delavce, kmete in male podjetniške uči — misli tako voli, kakor voli tako živi.

V Ameriki ni nič boljše. Brisbane pravi, da so komaj deset odstotkov Američanov res zanima za politiko, ostalih 90 odstotkov pa le topo gleda, čaka in čita o rezultatu volitev kakor o izidu šogarske igre ali boksanja.

Kdo je v desetih odstotkih? Vsekakor so oni, ki jim ni vseeno, kdo je izvoljen. To so v prvi vrsti kapitalisti, ki morajo imeti vlado v svojih rokah, če hočejo še nadalje gultiti ljudi brez skrbi. V drugi vrsti so zavedni delavci, ki vedo, da morajo delavci dobiti vlado v svoje roke, če hočejo izboljšati svoje razmere in imeti kaj pravice. Kapitalisti so na lojlem, ker imajo dobro namazane politične mašine; delavci so še vedno na slabšem, ker nimajo sredstev, da bi s svojimi idejami doobra prodrl v močnane nezavedne delavske mase.

Nezavedna masa v večini delavske in farmerske, katero je neki politični filozof označil za "voting chaitel" (volče govedo), je temelj, na katerem stoji kapitalistična stavba izkoriščanja. Dokler bo ta masa volila tako kakor gre vol v jarem ali v klavnico, toliko časa bo stala kapitalistična stavba na dobrem temelju. In toliko časa bo masa imela vlado, kakršno zasluži.

Konec revolucije.

Revolucija v Angliji, ki je trajala devet mesecev, je šla na politične, police ali po gobe — kakor si kdo sam reši to stvar. Prišla je protirevolucija. Angleški volilci so menda naredili ispremembo zato, da bodo nosili uniformo na dvoru taki ministri; katerim se bolj "lika".

Roosevelt \$325,000. Prvi je dobil 435, drugi 8 in tretji 86 glasov.

Leta 1916. je imel Wilson \$1,400,229, Hughes pa \$2,012,535. Prvi se je zgodilo, da je zmagal kandidat z manjšim fondom, toda dobil je le par glasov večine. Rimmerje je bilo: Wilson 277, Hughes 254. Takrat je bila vojna v Evropi in Wilson je obljubil, da bo šval Ameriko pred vojno!

Leta 1920. je imel Harding \$3,986,383, Cox pa \$2,891,262. Zmagal je Harding s 404 proti 127.

Tako vidimo, da je skozi vso to dobo zmagala večja denarna močnjaja.

Skupna vsota kampanjskih fondov zmagovitih kandidatov v vseh teh letih znaša \$45,323,918, vsota poraženih kandidatov pa \$13,951,481. Če se vsoti primerjamo s številom elektoralnih glasov, vidimo, da je vsak elektoralni glas zmagovite stranke stal povprečno \$10,400, glas poražene stranke pa \$8800.

Kruta dežela.

(Aniso.)

Bila je mala, drobna ženica na parkovi klopi v goratem Kavkaru, ter mi potočila svoje gorje: Moč, siloviti profesor, in ona oba v ugodnem penzjonu zajeta v strašni revoluciji! Zanjpa mi o streljanju po cestah, zloboem iztikanju po stanovanjih, penzjonu lepem, ki je šel, ko je rubel opelal. Pohištvo vse prodala sta v lakoti, bivala v samo eni sobi veliki. Živeti imela pokojno bi leta starosti, zdaj morata učiti, kelodu kaj pridobiti.

Razmere boljajo se že: Družabni zavod nas poslal šest mesecev v gore in še počutiva se bolje.

Strah je že star.

Pred dvajsetimi leti — 3. nov. 1904. — je socialistični predsedniški kandidat Debs dobil 425,000 glasov.

Od takrat muči strah ameriške kapitaliste.

Še nekaj o krvavem krstu.

Centjeni "Meteoriti" — "Prosveta" je zadnji teden obljubila, da prinese podrobnosti o krvavi veselici v šolski dvorani fare sv. Štefana z dne 19. oktobra. Podrobnosti pa še ni. Ali jih ne morete dobiti? Ako ne, tedaj vidim, da Kazimirjeva cenzura prekaša špansko. Kazimirjev list je poročal, da je veselica izpadla "z dobrim uspehom". Res — z uspehom za prekmursko brigado fanov, ki so z noži nabrali kranjske farane! Faran, ki je bil navzoč, mi je pravil, da so se noži tako bliskali kakor bajoneti pred Verdunom; obenem so treskali stoli, pokale mize in deževalo je steklo. Bojevniko so pustili klobuke, kape in suknje na tleh dvorane in v mlakah krvi. Takoj po bitki, ko so ranjene odpeljali v bolnišnico, je Kazimir ukazal zakleniti dvorano. Ostala je zaklenjena, dokler niso poedili tal, pobrisali kri in odnesli razbitih stolov. Ko sem pa vprašal farana za imena ranjenih, je pogledal v tla in rekel, da ne poma niti enega! Vprašaj drugega, tretjega in kolikor hočeš, vsak ti odgovori: "Malo smo se res stegli, a kdo je bil, ne vem." Toda le potrpite, isvedelo se bo vse. — J. C., Chicago.

Na dale, fotograf.

H gornjemu poročilu o krvavi katoliški veselici je treba pripomniti sledeče:

Dobri pater Hugo, ki izdeluje "fotografije" socialistov, naj bo tako dober, da fotografira še tiste, ki so vihteli rože v dvorani farne šole. Kako je z vzgojo teh ljudi? Ker frančiškanski list trdovratno molči o tem dogodku, smatram, da niso bili socialisti in brezverci. Kdo so bili? Na dan s fotografijo!

Prosperiteta!

Biro za ljudsko štetje poroča, da je bila v državi Illinois na vsakih sedem porok ena rasproka v letu 1923.

V pravkar končani volilni kampanji je bilo milijon in milijonkrat povdarjeno, da ohranitev sedanjega režima je ohranitev prosperitete, zadovoljnosti in doma. Prosperiteta, zadovoljnost, dom! Biro za ljudsko štetje potrjuje, da je res!

K. T. B.

Pa me je povpraševala, kako v Ameriki bogati dobe učitelji postarni visoke pokojnine?

In rekla sem, mi damo ne pedantom starim pokojnine. Imamo pa Carnegie fond, da nekateri vlečejo. Nekaj mest da pokojnine, če učite vse življenje v istem mestu, ampak splošne pokojnine nimamo za učitelje.

Mrmrala je, zabavljala, da tudi v Ameriki imamo predsedke proti inteligenci. Da tudi mi odrekamo učiteljem pravice vseh delavcev? Moj smeh na to: I delavci pri nas penzjonov nimajo, četudi ostareli.

Niš nimajo če so brez dela, le včasih kaj za akcidente . . . Dežela vaša je bogata in pa zmorna.

Je trdila, se žudila. Kaj daste torej starim alabem? Mi hočemo, da hranijo, ko so zdravi, čili, krepki, da živa na stara leta; če tega ni, otroci zanje naj skrbijo, umrejo naj v bolnici. Če omeniš penzjon, si socialist, proti privatni iniciativi, da bi ljudje bolj leni bili.

Tresla se je pred mano v strahu s očmi, ki so gledale vojno in glad: Kako kruta je vaša držala, je rekla. Kako kruta bogata držala!

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Beauregard, Mont. — Vaš dopis ne more v list brez podpisa. — Pozdrav!

Ali želiš znati pravilno pisanje čitat angleške? Naroči si "Slovensko-angleško slovnico", katere je izdala in ima na prodaj Knjižarna matton K. N. P. J.

SLIKE IZ NASELBIN.

Willard, Wis. — Vedno opazujemo novice in dopise iz drugih naselbin in marsikomu se čudno zdi, ko vidi tako malo vesti iz naših slovenskih kmetovskih naselbin kot je Willard v Wisconsinu. Ne bom opisoval podrobnosti niti jaz, ker moral bi potemtakem opustiti kmetško delo in poročati novice, kar pa ne bi trajalo dolgo, ker farinar mora biti vedno zaposlen s svojim delom, ako hoče boriti se riti naprej in pa da imajo naši izkoriščevalci več dobička od nas.

Samo kratko bom napisal o napredovanju društva "Slovenski kmetovalec", št. 198, ki prav dobro uspeva. Vsaki mesec imamo nove člane. Društvo šteje 90 članov v obeh oddelkih. Par let nazaj je šlo do 40 članov. Tako gradimo dalje, bratje, da dosežemo koncem leta 100 članov.

Neka oseba nas toži pri državnih oblastih in pri školski nadzornici, da boljševiki zbirajo v šoli, ki se vršijo naše družbene seje. Poznamo tička, ki zna tako peti in hodi od hiše do hiše ter ljudem pripoveduje, da niso za med nas, ker smo "boljševiki".

Člane in članice vabim, da se udeležite prihodnje seje, ki se vrši devetega novembra ob devetih dopoldne v šoli. Vsaki član naj pove na seji, ker društvo mora nekaj ukreniti proti človeku, ki se drme ga tako blatiti pri vsem tem, da je sam črn kot dimnikar.

Drugo napredovanje v naši naselbini je v tem, da smo si ustanovili narodno pokopališče. Nikomur več ni treba prositi v cerkvi in ekoli župnišča, da bi imel svojo leto na katoliškem pokopališču, katero bi bilo treba še drago plačati. Sedaj si lahko vsak kupi leto na narodnem pokopališču za \$15. Nekateri rojaki so plačevali leto na katoliškem pokopališču tudi po \$25, pa jih še danes nimamo.

Društvo "Slovenski kmetovalec" št. 198 si je kupilo stavbišče na najlepšem prostoru, da si postavi primerno dvorano. Društvo bo gledalo na to, da postavi stavbo čimprej bo mogoče, da bo imela naša mladina lepo shajališče ter zabavo doma in bo to lep vzgled naselbini. Obenem bo hudo udarec za dimnikarja, ki ne bo mogel več tako grdo blatiti naših sočlenikov.

V naši fari imajo dva nova zvonova. Predzadnje nedeljo so izvrstno klenkali, da jim gre vsa povala. Kadar se je guala nevihta v starem kraju, smo prav na ta način silili po dva in tri obenem, ampak strela je radi tega udarila vseeno.

Zadnji teden so imeli birmo. Škof je izpraševal birmance kot po navadi, kar jih nauči fajmošter. Znali niso nič odgovarjati. Na jezo nekaterih in veselje drugih, je neki birmanec odgovoril škofu, ko ga je vprašal, kam je šel Kristus, ko je umrl: "He went to hell." Župnik je spreminjal barve, škof se je togotil, cerkveni svet se so zgražali, nekateri pa se muzali in prisrčno smejali. Takoj po končani ceremoniji se je svet cerkveni svet in protestiral nad slabe vzgoje in izobrazbo v krščanski nauku. Kakor sliki, mo, postajajo tla vroča našemu župniku in obeta se slab business. Treba bo prijeti koristnejše delo, ker s sedanjim ne bo šlo dolgo. — Peter Zagar.

Beesemer, Pa. — Opisati želim tistaj, ki se je pripetil pri nas, karavno sem že malo kasen s poročilom. Mučenik pri zadevi je bil naš sobrat Domenik Verhnjak, član društva Krin, št. 97 S. N. P. J. Dne 15. septembra je šel kot običajno na delo, a kmalu se vrnil z dela domov, ker se ni dobro počutil. Bil je v postelji ter se čisto večer pogovarjal s svojo soprogo, ki mu je stregla. Okoli ene polnoči je stopil v hišo, bolečina polaj in mirovni sodnik, ki je vprašal, kaj mu je. Žena je odgovorila, da bolan. Vprašal je, če je bil kaj zdravnik pri njem, da bi jo žena odgovorila, da ne, ker to je tako boljši, je mož potegnil vatal in šel sam po zdravniku. Vratil se je z zdravnikom in deputirani.

Bolni član bi se bil rad izločil nepovabljenih gostov, ker s seboj vred tudi ni nič zmožen razgovarjati jezika. Domenik Verhnjak, ki je torej nagovoril kar po slovensko: "Pojdite ven, ker ne razumim in vas nisem pozval." Na to je bilo že to dovolj, da se je bolnikova in go kar v svoji postelji a holičji vpriso, da se treh misli, čezok, ki so se razširili v okolijski tavnali, da se je obeta ubili.

S. N. P. J. je najboljša podporni organizacija v Ameriki in to mi sami lahko priznamo, ker dejatva sama govore tako. Člani in članice društva Mir nismo zavarovani pri enotni radi politike ali vere ali za kakke politične propagande, pač pa smo edino zavarovani za bolniško podporo in posmrtnino ter vse druge ugodnosti, ki jih jamči enotna.

Slovenska narodna podporni enotna naj bo nepristranska napram veram in političnim organizacijam, pa bo napredovala kakor je napredovala do sedaj. Za to smo sigurni.

Koliko imamo naše mladine v enotni? In ko odrasla radevolje pristopa v članski oddelk. Naša mladina je pač tisto drevo S. N. P. J., ki rodi sad in ga bo rodilo v bodoče. Ona prizna naša pravila, ki so najbolj demokratična. Če pomislimo na nasprotovanja proti naši enotni, ne moremo nasprotnikom odgovoriti drugega kakor da delajo reklamo za našo enotno. Čimbolj delajo proti S. N. P. J., tembolj pristopa novo članstvo.

Še nikdar nisem bil proti nobeni podporni organizaciji in danes nisem. Imam skušnje kot tajnik močnega društva že tretje leto ter vem, da naš glavni odbor v Chicagu vrši poslovanje v najboljšem redu. Vsaka zadeva je takoj rešena.

Svetujem vsem članom in članicam S. N. P. J., da ne napadate drug drugega po listih in drugod, ker to je brezplodno in ne utrjuje bratske zvestosti in prijateljstva, katero nam je najbolj potrebno. Bodimo vsi za enega člana, ker član je za enotno in enotna pa smo mi vsi. V slogi je moč!

Pozdravljam vse člane in članice S. N. P. J. ter članstvo društva Mir št. 142. — Anton Bokal, 727 E. 157 Street.

Chicago, Ill. — Samo trije tedni so še do nastopa in veselice Slovenskega Sokola v Chicagu, ker je prav malo glasov o tej prireditvi, je dobro na kratko v javnosti nekoliko opisati glede delovanja Slovenskega Sokola v Chicagu. Društvo šteje podpornih članov in članice 53; telovadcev 12, osem telovadk in 41 naraščaja. Dne 29. novembra, to bo v soboto zvečer bo društvo priredilo javni nastop v veselico v Narodni dvorani na So. Racine ave. in 18. cesti. Za prireditev se društvo dobro pripravlja. Predvsem je treba s radostjo omeniti, da se je naš naraščaj v zadnjem času lepo pomnožil in da vlada med njim pravo zanimanje do telovadbe. Dolžnost nas vseh, ki se strinjamo s sokolsko idejo je, da jih podpiramo in v največjem številu posejamo njih prireditve.

Prva prireditev v sezoni je kakor povedano peti sobota v novembru. Bodimo uverjeni, da nam ne bo žal, če podpiramo tako ustanovo, ker telovadba je pač vsakemu zdravemu telesu v veliko korist. Zlasti naraščaju je treba izdatne pomoči. Na ta način bomo imeli močno vrsto dobrih sokolov in sokolice. Apeliram na slovensko čikaško občinstvo, da se udeleži v kolikor mogoče velikemu številu. Razume se, da bo na veselici preskrbljeno z vsem potrebnim, da bo zabava popolna. — John Jurešić, podporni član.

Pittsburgh, Pa. — Volilne kampanje so zaenkrat končane in z njimi je konec sladkih občljub. Sedaj se moramo lotiti kaj drugega, da si preženemo dolge zimske večere. V naši umazani naselbini so namreč večeri tako dolgi, kakor kje v Sibiriji. Ker smo še vsi gorke in navdušeni od raznih kampanj, bi bilo priporočljivo, če bi se tukajšnji Slovenci zavezali nekoliko in skušali to dolgočasnost prepoditi kam drugam.

Razume se, da nekateri dobro skrbijo za polne kleti, iz katerih se potem črpa razne pripomočke proti dolgemu času. Jas bi vam svetoval Slovensko čitalnico, kjer imate na raspolago različnih knjig za vse, stare in mlade, in prepričani ste boste, da je knjiga najboljša sredstvo preganjati zimske večere. Potem imate še druge lepe prilike, če vas veseli petje, lahko pristopite h kateremu pevskemu društvu in našli boste gotov užitek. Ako imate veselje do dramatike, se pa tudi dobi prilika pomagati do boljšega uspeha na tem polju. Za vzgled si vzemimo Cleveland, O. Kaj se tam godi in kako napreduje, ni treba posebej omenjati, ker že itak vsak ve, da so clevelandski rojaki preorali vso ledino kulturnega polja. In kje je večje veselje kot v Clevelandu? Tudi mi v Pittsburghu bi lahko storili mnogo na tem polju, ker prvi pogoj imamo, to je Slovenski dom, ki je namenjen tej stvari.

Edino kar manjka, je saniranje od strani podpornih društev, ki spijo spanje pravičnega. Gotovo mi boste nekateri zamerili, ker sem se dotaknil tega vprašanja, ampak jaz še vedno trdim, da tu leži vzrok našega spanja, iz katerega se moramo prebuditi prej ali slej. V naši naselbini se ni storilo niti enega koraka od enega ali drugega društva h kakemu napredku, razen pevskega društva "Prešeren", katero oskrbuje petje, dramatik in vse, kar spada v prosveto naši naselbini. Ampak društvo "Prešeren" ni nikakor kos temu težkemu podjetju, prvič zaradi tega, ker mu manjka bojnih sil proti nezavedni masi ljudi, ki ne mislijo na drugo, kakor poln kozarec, poln treh in poln žep.

Blizu se novo leto, dajmo skleniti v bodočem letu podvojiti naše

moči vsi tisti, ki želimo zagledati luč lepšega napredka v naši koloniji! Omenim naj še, da priredi pevsko društvo "Prešeren" igro in veselico na Martinov večer, dne 10. novembra v Slovenskem domu. Videli boste lahko iz letakov. Ako ne bo od strani občinstva večjega zanimanja kakor do sedaj, bo pevsko društvo "Prešeren" prisiljeno dramatikovo popolnoma opustiti. Da se to ne zgodi ravno sedaj, ko se dramatika najbolj razvija po vseh ameriških slovenskih kolonijah, apeliramo še enkrat, da se odzovete temu vabilu.

Pozdravi! — Vitkovič.

JAVNA GOVORNICA.

Glasovi članov S. N. P. J. in čitateljev Prosveta.

Mellen, Wis. — Slabi časi prihajajo, ampak bratje in sestre naše organizacije se moramo vseeno držati trdno in vršiti svojo dolžnost. Kakor sem pa uvidel, je bratov in sester prav malo briga, če se vrši kaka društvena seja, da bi jo posetili. Treba jih je prosiiti za to, kakor tudi radi poravnjanja asessenta, da je treba spominjati člane od strani tajnikov društva.

Pri našem društvu št. 400 imamo posebni društveni prispevek po 50 centov, kakor smo odredili na seji. Sklenjeno je bilo, da je treba plačati tajnika po \$1 na leto. Je pa vas le malo, da to prav upoštevate in posklajate. Ampak ko kateri sboli, sem še vedno videl, da je bil vsak točen in se mu je kaj mudilo, da je o pravem času prejel svoje. Na posabite to-

Bratje in sestre, naša Slovenska narodna podporni enotna nam v redu pošilja podporo, da dobim vsak član kakor je upravičen točno. Zavedati se moramo torej, da je naša dolžnost, da tudi mi vršimo, kakor nam nalagajo pravila.

Članom povem, da ne bom od nikogar na cestah pobiral asessenta, niti ne bom hodil po hišah spominjati vas na poravnjanje prispevkov. Kdor ne plača do 24. v mesecu, kakor nalagaajo pravila, bo suspendiran, a jaz ne bom spominjal za nikogar več. Komur se sgaodi, da bo suspendiran in bo utrpel na posledicah radi tega, naj pripiše sebi, pa ne tajniku.

Bratski pozdravi! — Emil Felch, tajnik.

IMAM V ZALOZI ŠE NAD 12 LET

PRAVE LUDASOVE HARMONIKE

tri in štiri vrstne, dva, tri in štirikrat, nemško in kranjsko uglasbene kakor tudi kromatske in po toviske. Harmonike so najboljše dela in opremljene s saporo za sapreti.

Imam na zalogi tudi še različne harmonike vsakovrstnih izdelkov po nizkih cenah.

ALOJS SKULJ,
833 Epilon Pl., Brooklyn, N. Y.

Dramski odsek kluba št. 1, J. S. Z., Chicago, Ill.,

vprizori v nedeljo 9. novembra 1924 ob 2:30 popoldne v dvorani C.S.P.S., 1126 W. 18th St.,

drama v petih dejanjih

"Moč teme"

Special Lev Nikolajevič Tolstoj.

Dvorana odprta ob 2. popoldne; pričetek igre ob 2:30.

Po igri ples in prosta zabava.

Med in po predstavi igra Bialkov orkester.

VSTOPNINA 75c.

O S E B E:

Pjotr, bogat kmet, drugi očenjen	Philip Gedina
Anaša, njegova žena, lahkovilka	Minka Alech
Akulina, hči Pjotra in prvega sokola	Mamie Udevich
Anjuta, druga hči	Tillie Udevich
Nikolai Akimil, hlapec pri Pjotru, gidalin	John Olip
Akim, njegov oče, star, bogohojed kmet	Andrew Milko
Marijona, njegova žena	Mary Avon
Marija, sestra, mlado dekle	Frances Vider
Marija, Pjotrova sestra	...
Mitrič, star hlapec, bivši vojak	Anton Slobo
Betra Anaša	Mary Udevich
Soceda	Mary Siffr
Susab, godrnjav kmet	John Huyen
Samson Matviejovič, mož Marinin	Vinko Letnikar
Prva dekle	Albina Lager
Druga dekle	...
Nadžnik polietje	Joe Papal
Voznik	Anton Andrejash
Drug	Frank Caglar
Drošica	Mario Divjak
Znan Akuline	Donald J. Lotrich
Starost	Frank Udevich
Demetrij	Frank Paulich
Mihajlo	Leo Modenich
Ivan	Rudolf Kravanja

Svatje, žena, dekle, ljudstvo.

REZISER JOHN OLIP

"SPANSKA MUHA", burka v treh dejanjih, vprizori dramski odsek v nedeljo 4. januarja v dvorani C.S.P.S.

Razun te priredi dramski odsek igre dne 1. marca in 19. aprila 1925.

Klub št. 1 priredi dne 31. decembra Silvestrovo zabavo v dvorani SNPJ.

VABILO NA VESELICO

katero priredi

DRUŠTVO "DOBRI PRIJATELJI", ŠT. 173 S. N. P. J.

v Slovenski dvorani v Bridgeville, Pa., dne 27. novembra, 1924, na Zahvalni dan (Thanksgiving Day).

SPORED:

- Ob 2 uri popoldne zaigra Slov. godba iz Canonsburga, Pa. Kozačnica S. N. P. J.
- Pevsko društvo "Ilirija" zapoje Jadranca morje.
- Igra "Brat Sokol", drama, predstavljaajo člani društva št. 173, S. N. P. J.
- Godba iz Canonsburga igra "Venez. Slovenskih pesmi".
- Pevsko društvo zapoje "Slovenec in Hrvat".
- Ples in prosta zabava do 11 ure svačer.

Društvo najljubljenejši vabi rojake in rojakinje domače in bližnje okolice, katerim je le mogoče, da se udeležijo predstave in zabave. Igra Brat Sokol je zelo zanimiva, ter kaliva, res škoda zamuditi to priliko. Rojaki se pridno vadijo, društvo bo pa posebno skrbelo, da bomo imeli izvrstno zabavo in ustregli vsemu občinstvu.

Pridite vsi. Kljub in vabi

ODBOR

VABILO NA VESELICO IN SLAVNOSTNO RAZVITJE ZASTAVE,

katero priredi

društvo "Slovenski Sinovi" št. 112, SNPJ.,

v Bear Creek, Mont., dne 16. novembra 1924.

Vstopnina na ples \$1, ženske vstopnine proste.

Pričetek slavnosti se prične ob 10. uri dopoldne po sledočem programu:

- Sprejemanje društev iz Bear Creek, Washoe in Red Lodge do 10 A. M.
- Točno ob 10. uri razvije nove zastave društva "Slovenski sinovi" št. 112, SNPJ.
- Slikanje.
- Nastop raznih govornikov. Ko je govorniška lista izčrpana, sledi odmor do 1. ure popoldan.
- Ob 1. uri popoldne prične prosta zabava in ples v dvorani.

Tem potom se še enkrat vabi vsa cenjena jugoslovanska družba, kakor tudi vse ostalo občinstvo iz Red Lodge, Washoe in Bear Creek, da se v občinskem številu udeleži. Za dobro godbo, priglaske in okrepčujočo pijačo bode skrbel

ODBOR

OFICIJELNA NAZNAJILA

S. N. P. J.

Kakor bo razvidno iz zapisnika trimesečne seje glavnega izvršnega odbora in gl. nadzornega odbora, ki se je vršila dne 27. 28. in 29. minulega meseca, se je seja na poročilo o primanjkljaju v pet-nastotni razredu bolniškega dolarskega razreda opazila s problemom, kako odpraviti ta defekt. Primanjkljaj se je omenjenem razredu namreč zmanjšuje do sedaj izdatno, kljub izrednemu assementu, katerega smo že bili prisiljeni razpisati in kateri je se v veljavi, in se daleč ne odgovarja dolobom, ki jih vsebuje inicijativa, s katero je članstvo odločilo, da so bolniški razredi ločeni, da vsak razred vzdržuje sam svoj sklad. In seja je po daljši razpravi prišla do zaključka, da je potrebno dovesti dolobom inicijative, ki je sedaj del naših pravil, ni drugega izhoda, kakor da se izredni assement za pet dolarjev dnevne bolniške podpore še vršijo in da zvišanje ostane v veljavi, dokler ne izgine primanjkljaj v tem razredu. Na podlagi tega je bilo torej sklenjeno, da plača vsaki član, ki je zavarovan za 35 dnevne bolniške podpore, \$5 izrednega assementa na mesec. To stopi v veljavo meseca novembra t. l. in ostane v veljavi za nedoloten čas.

Kar se tiče štiridolarakega razreda, za katerega je tudi bil razpisan assement, se sklad v tem razredu prilično izboljšuje in torej ni potrebno zvišanje, pač pa pričakujemo, da bo v tem skladu kmalu potrebna rezerva, vendar pa izredni assement ostane v veljavi do preklica tudi v tem razredu.

Seja je nadalje sklenila, da člani lahko prestopijo iz višjega v nižji razred le, če to naznanijo društvenemu tajniku en mesec poprej in če plačajo vse redne in izredne prispevke dotedaj, oziroma za tekoči mesec. Znižanje stopi v veljavo še le en mesec po naznanitvi tajniku.

Člani, izvolite to vpoštevati, posebno pa se pozivlja še društveni tajniki, da tega ne prezrejo. Tako se bomo ognili nepotrebnega dopisovanja in drugih neprijetnih posledic.

Matthew J. Turk,
gl. tajnik S. N. P. J.

INICIJATIVA.

Društvo Trdnjava, šte. 10, S. N. P. J. v Rock Springsu, Wyo., predlaga pomol inicijative v smislu VI. člena, prve točke pravil S. N. P. J., da se točka 1. člen XXXII. PASIVNI ČLANI, ki se jim: "Vsak aktivni član, ki sprejme službo streljača v nevarnem rudniku ali premogokopu za višjo plačo kot je pa dovoljena za tako delo od unije in družbe, da je ki sprejme stalno delo ali kmetijsko delo oboroženega čuvaja, ki stoji v armadi ali mornarici, mora postati pasivni član," spremeni v toliko, da se bo glasila: "Vsak aktivni član, ki sprejme službo streljača v nevarnem rudniku ali premogokopu za višjo plačo, kot je pa dovoljena za tako delo od unije in družbe, dalje, ki za časa delavskih stavk sprejme delo čuvaja ali deputija, dalje, ki stoji v armadi ali mornarici, mora postati pasivni član."

Na strani 48. točka 3. naj se črta beseda "Če so člani policije ali kake druge obrambne sile"; na strani 51. točka c) naj se črta beseda "policajci".

RAZLOGI:

Po tolačenju omenjene sedajne točke morajo vsi člani, ki sprejmejo službo rednega mestnega stražnika (policeana) postati za časa take službe pasivni, kar je pa po naši sodbi krivično in napačno in ne odgovarja principom in resničnim stremljenjem slovenske narodne podpornosti, ker služba mestnega stražnika je za javno varnost absolutno potrebna, za varnost in protikrivično ljudstva in ljudskega imanja.

Resnični namen dotične točke je, da se jednota obvaruje pred preveliko riziko, to je, da jednota ne prevzame nikakršnih obveznosti napram tistim članom, ki sprejmejo izvanredno nevarno delo odjemno službo, ki se smatra za zavarovanje preveč riskantna. Za tako riskantno službo se je potrebno smatrati tudi službo mestnega stražnika (policeana), kar je tudi menda vzrok, da se jo je vsiljivo v dotično točko. Tako dandana je pa na podlagi starih podatkov napačna in neuporabna, torej ni na tej podlagi

nikakega vzroka take člane postavljati v pasivnost.

So člani, ki so bili med najbolj agilnimi delavci in agitatorji pri nabiranju novih članov in ki so splošno dobrobit S. N. P. J., ki so na podlagi te točke postali pasivni in se jim je tako odvzelo nadaljnje prilike pri njih agitatornem delovanju.

Mi torej smatramo omenjeno točko, kot je sedaj, deloma krivično v toliko kolikor so prizadejni člani, ki se nahajajo v službi mestnih stražnikov in iz tega vzroka je članstvo društva Trdnjava, šte. 10, S. N. P. J. v Rock Springsu, Wyo., po daljšem razmotrivanju in resnem preudarku sklenilo dati zgorajnji predlog za spremembo tozadnje točke potom referendumu članstvu na splošno glasovanje.

Vsa bratska društva S. N. P. J. se prosijo, da o zgorajšnjem predlogu takoj razpravljajo in ga podpirajo, da pride čim prej na splošno glasovanje.

Za društvo Trdnjava, šte. 10, S. N. P. J. v Rock Springsu, Wyo., John Rochnik, predsednik, Matt Leskovec, tajnik, Lawrence Demahar, blagajnik.

Inicijativa je bila predložena seji gl. izvršnega odbora S. N. P. J., katera se je vršila dne 30. in 31. julija t. l. in katera je pronašla, da je društvo ravno v smislu pravil in da je predlog v soglasju s načelno izjavo in pravili S. N. P. J., za to gre sedaj na javno razpravo.

V teku devetdeset dni od današnjega datuma mora predlog podpirati toliko društev, da skupno reprezentirajo najmanj dvajset odstotkov vsega članstva jednote, kajti če ni te podpore, ne more iti predlog na splošno glasovanje.

Vsa društva, ki podpira predlog, mora za to glasovati s najmanj dvetretjinsko večino na seji navzočih članov. To je treba naznaniti gl. tajniku do 10. novembra 1924. Javna razprava je dovoljena devetdeset dni in mora po pravilih prenehati z 10. nov. 1924.

Matthew J. Turk,
gl. tajnik S. N. P. J.

RAZPIS SLUŽBE.

Z dovrnitvijo novega jednotnega poslopolja bo nastavljen oškrbnik, ki bo moral prevzeti čiščenje uradov, čiščenje dvoran itd., oddaja dvoran ter mu bo poverjena splošna oskrbna poslopja.

Zahteva se, da je oškrbnik oženjen, ker v taki službi je neobhodno potrebno, da ga žena vsaj nadomešča, in stanovati mora v poslopju, ali pa tako blizu, da je vsak čas pri roki. V poslopju sta na razpolago dve sobi za stanovanje, in rabi lahko kuhinjo, ki je namenjena veselicam ali prireditvam v dvorani. Službo bo treba nastopiti s prvim dnem meseca decembra t. l. Člani SNPJ imajo prednost.

Kdor se zanima za to službo, naj piše predsedniku jednote za vsa nadaljna pojasnila in podrobnosti.

Vincent Cainkar,
predsednik S. N. P. J.

SPREMENBE

pri krajevnih društvih meseca septembra 1924.

- Štev. 1. — Črtan zopet sprejeti: John Volk, c. 21413.
- Štev. 2. — Novopristopili: Mildred Hoffman, c. 57985; Anton Šetinec, c. 57986.
- Štev. 3. — Črtani: Joseph Pampo, c. 26133; Novopristopili: Mary Rozman, c. 57987.
- Štev. 4. — Črtani zopet sprejeti: Anton Kruh, c. 58233; Louis Zaje, c. 57987; Črtani: Anton Krajcar, c. 49326; Boris Vovk, c. 26741; George Gornik, c. 19439; Albert Boliz, c. 53419. Novopristopili: Mary Borgar, c. 57988; Jakob Firman, c. 57989; Angela Peterlin, c. 57990.
- Štev. 5. Novopristopili: John Bahat, c. 57991.
- Štev. 6. Novopristopili: Peter Korbeth, c. 57992.
- Štev. 7. — Novopristopili: Viktor Tadejevich, c. 57993; Blaz Aljnovich, c. 57994; Sophie Tadejevich, c. 58192.
- Štev. 8. Črtani: Stanislav Boia, c. 57485. Umrl: Frank Simon, c. 57487. Novopristopili: Frank Marin, c. 57995.
- Štev. 9. — Črtani: John Kresc, c. 48202; Louis Groser, c. 53448. Umrl: L. Bojca, c. 50399; Josip Skoff, c. 55523. Novopristopili: Frank Sotlich, c. 57996; Luka Urnkar, c. 57997.
- Štev. 10. — Črtani: Vinko Robič, c. 51929. Novopristopili: Ludvik Udovc, c. 57998.
- Štev. 11. Novopristopili: Anne Skvab, c. 57999; Emanuel Merich, c. 57999.
- Štev. 12. — Novopristopili: Nikolaj Putra, c. 58195.
- Štev. 13. Črtani: Stanislav Boia, c. 57485. Umrl: Frank Simon, c. 57487. Novopristopili: Frank Marin, c. 57995.
- Štev. 14. — Črtani: John Kresc, c. 48202; Louis Groser, c. 53448. Umrl: L. Bojca, c. 50399; Josip Skoff, c. 55523. Novopristopili: Frank Sotlich, c. 57996; Luka Urnkar, c. 57997.
- Štev. 15. — Črtani: Vinko Robič, c. 51929. Novopristopili: Ludvik Udovc, c. 57998.
- Štev. 16. Novopristopili: Anne Skvab, c. 57999; Emanuel Merich, c. 57999.
- Štev. 17. — Novopristopili: Nikolaj Putra, c. 58195.
- Štev. 18. Črtani: Stanislav Boia, c. 57485. Umrl: Frank Simon, c. 57487. Novopristopili: Frank Marin, c. 57995.
- Štev. 19. — Črtani: John Kresc, c. 48202; Louis Groser, c. 53448. Umrl: L. Bojca, c. 50399; Josip Skoff, c. 55523. Novopristopili: Frank Sotlich, c. 57996; Luka Urnkar, c. 57997.
- Štev. 20. — Črtani: Vinko Robič, c. 51929. Novopristopili: Ludvik Udovc, c. 57998.
- Štev. 21. Novopristopili: Anne Skvab, c. 57999; Emanuel Merich, c. 57999.
- Štev. 22. — Novopristopili: Nikolaj Putra, c. 58195.
- Štev. 23. Črtani: Stanislav Boia, c. 57485. Umrl: Frank Simon, c. 57487. Novopristopili: Frank Marin, c. 57995.
- Štev. 24. — Črtani: John Kresc, c. 48202; Louis Groser, c. 53448. Umrl: L. Bojca, c. 50399; Josip Skoff, c. 55523. Novopristopili: Frank Sotlich, c. 57996; Luka Urnkar, c. 57997.
- Štev. 25. — Črtani: Vinko Robič, c. 51929. Novopristopili: Ludvik Udovc, c. 57998.
- Štev. 26. Novopristopili: Anne Skvab, c. 57999; Emanuel Merich, c. 57999.
- Štev. 27. — Novopristopili: Nikolaj Putra, c. 58195.
- Štev. 28. Črtani: Stanislav Boia, c. 57485. Umrl: Frank Simon, c. 57487. Novopristopili: Frank Marin, c. 57995.
- Štev. 29. — Črtani: John Kresc, c. 48202; Louis Groser, c. 53448. Umrl: L. Bojca, c. 50399; Josip Skoff, c. 55523. Novopristopili: Frank Sotlich, c. 57996; Luka Urnkar, c. 57997.
- Štev. 30. — Črtani: Vinko Robič, c. 51929. Novopristopili: Ludvik Udovc, c. 57998.
- Štev. 31. Novopristopili: Anne Skvab, c. 57999; Emanuel Merich, c. 57999.
- Štev. 32. — Novopristopili: Nikolaj Putra, c. 58195.
- Štev. 33. Črtani: Stanislav Boia, c. 57485. Umrl: Frank Simon, c. 57487. Novopristopili: Frank Marin, c. 57995.
- Štev. 34. — Črtani: John Kresc, c. 48202; Louis Groser, c. 53448. Umrl: L. Bojca, c. 50399; Josip Skoff, c. 55523. Novopristopili: Frank Sotlich, c. 57996; Luka Urnkar, c. 57997.
- Štev. 35. — Črtani: Vinko Robič, c. 51929. Novopristopili: Ludvik Udovc, c. 57998.
- Štev. 36. Novopristopili: Anne Skvab, c. 57999; Emanuel Merich, c. 57999.
- Štev. 37. — Novopristopili: Nikolaj Putra, c. 58195.
- Štev. 38. Črtani: Stanislav Boia, c. 57485. Umrl: Frank Simon, c. 57487. Novopristopili: Frank Marin, c. 57995.
- Štev. 39. — Črtani: John Kresc, c. 48202; Louis Groser, c. 53448. Umrl: L. Bojca, c. 50399; Josip Skoff, c. 55523. Novopristopili: Frank Sotlich, c. 57996; Luka Urnkar, c. 57997.
- Štev. 40. — Črtani: Vinko Robič, c. 51929. Novopristopili: Ludvik Udovc, c. 57998.
- Štev. 41. Novopristopili: Anne Skvab, c. 57999; Emanuel Merich, c. 57999.
- Štev. 42. — Novopristopili: Nikolaj Putra, c. 58195.
- Štev. 43. Črtani: Stanislav Boia, c. 57485. Umrl: Frank Simon, c. 57487. Novopristopili: Frank Marin, c. 57995.
- Štev. 44. — Črtani: John Kresc, c. 48202; Louis Groser, c. 53448. Umrl: L. Bojca, c. 50399; Josip Skoff, c. 55523. Novopristopili: Frank Sotlich, c. 57996; Luka Urnkar, c. 57997.
- Štev. 45. — Črtani: Vinko Robič, c. 51929. Novopristopili: Ludvik Udovc, c. 57998.
- Štev. 46. Novopristopili: Anne Skvab, c. 57999; Emanuel Merich, c. 57999.
- Štev. 47. — Novopristopili: Nikolaj Putra, c. 58195.
- Štev. 48. Črtani: Stanislav Boia, c. 57485. Umrl: Frank Simon, c. 57487. Novopristopili: Frank Marin, c. 57995.
- Štev. 49. — Črtani: John Kresc, c. 48202; Louis Groser, c. 53448. Umrl: L. Bojca, c. 50399; Josip Skoff, c. 55523. Novopristopili: Frank Sotlich, c. 57996; Luka Urnkar, c. 57997.
- Štev. 50. — Črtani: Vinko Robič, c. 51929. Novopristopili: Ludvik Udovc, c. 57998.
- Štev. 51. Novopristopili: Anne Skvab, c. 57999; Emanuel Merich, c. 57999.
- Štev. 52. — Novopristopili: Nikolaj Putra, c. 58195.
- Štev. 53. Črtani: Stanislav Boia, c. 57485. Umrl: Frank Simon, c. 57487. Novopristopili: Frank Marin, c. 57995.
- Štev. 54. — Črtani: John Kresc, c. 48202; Louis Groser, c. 53448. Umrl: L. Bojca, c. 50399; Josip Skoff, c. 55523. Novopristopili: Frank Sotlich, c. 57996; Luka Urnkar, c. 57997.
- Štev. 55. — Črtani: Vinko Robič, c. 51929. Novopristopili: Ludvik Udovc, c. 57998.
- Štev. 56. Novopristopili: Anne Skvab, c. 57999; Emanuel Merich, c. 57999.
- Štev. 57. — Novopristopili: Nikolaj Putra, c. 58195.
- Štev. 58. Črtani: Stanislav Boia, c. 57485. Umrl: Frank Simon, c. 57487. Novopristopili: Frank Marin, c. 57995.
- Štev. 59. — Črtani: John Kresc, c. 48202; Louis Groser, c. 53448. Umrl: L. Bojca, c. 50399; Josip Skoff, c. 55523. Novopristopili: Frank Sotlich, c. 57996; Luka Urnkar, c. 57997.
- Štev. 60. — Črtani: Vinko Robič, c. 51929. Novopristopili: Ludvik Udovc, c. 57998.
- Štev. 61. Novopristopili: Anne Skvab, c. 57999; Emanuel Merich, c. 57999.
- Štev. 62. — Novopristopili: Nikolaj Putra, c. 58195.
- Štev. 63. Črtani: Stanislav Boia, c. 57485. Umrl: Frank Simon, c. 57487. Novopristopili: Frank Marin, c. 57995.
- Štev. 64. — Črtani: John Kresc, c. 48202; Louis Groser, c. 53448. Umrl: L. Bojca, c. 50399; Josip Skoff, c. 55523. Novopristopili: Frank Sotlich, c. 57996; Luka Urnkar, c. 57997.
- Štev. 65. — Črtani: Vinko Robič, c. 51929. Novopristopili: Ludvik Udovc, c. 57998.
- Štev. 66. Novopristopili: Anne Skvab, c. 57999; Emanuel Merich, c. 57999.
- Štev. 67. — Novopristopili: Nikolaj Putra, c. 58195.
- Štev. 68. Črtani: Stanislav Boia, c. 57485. Umrl: Frank Simon, c. 57487. Novopristopili: Frank Marin, c. 57995.
- Štev. 69. — Črtani: John Kresc, c. 48202; Louis Groser, c. 53448. Umrl: L. Bojca, c. 50399; Josip Skoff, c. 55523. Novopristopili: Frank Sotlich, c. 57996; Luka Urnkar, c. 57997.
- Štev. 70. — Črtani: Vinko Robič, c. 51929. Novopristopili: Ludvik Udovc, c. 57998.
- Štev. 71. Novopristopili: Anne Skvab, c. 57999; Emanuel Merich, c. 57999.
- Štev. 72. — Novopristopili: Nikolaj Putra, c. 58195.
- Štev. 73. Črtani: Stanislav Boia, c. 57485. Umrl: Frank Simon, c. 57487. Novopristopili: Frank Marin, c. 57995.
- Štev. 74. — Črtani: John Kresc, c. 48202; Louis Groser, c. 53448. Umrl: L. Bojca, c. 50399; Josip Skoff, c. 55523. Novopristopili: Frank Sotlich, c. 57996; Luka Urnkar, c. 57997.
- Štev. 75. — Črtani: Vinko Robič, c. 51929. Novopristopili: Ludvik Udovc, c. 57998.
- Štev. 76. Novopristopili: Anne Skvab, c. 57999; Emanuel Merich, c. 57999.
- Štev. 77. — Novopristopili: Nikolaj Putra, c. 58195.
- Štev. 78. Črtani: Stanislav Boia, c. 57485. Umrl: Frank Simon, c. 57487. Novopristopili: Frank Marin, c. 57995.
- Štev. 79. — Črtani: John Kresc, c. 48202; Louis Groser, c. 53448. Umrl: L. Bojca, c. 50399; Josip Skoff, c. 55523. Novopristopili: Frank Sotlich, c. 57996; Luka Urnkar, c. 57997.
- Štev. 80. — Črtani: Vinko Robič, c. 51929. Novopristopili: Ludvik Udovc, c. 57998.
- Štev. 81. Novopristopili: Anne Skvab, c. 57999; Emanuel Merich, c. 57999.
- Štev. 82. — Novopristopili: Nikolaj Putra, c. 58195.
- Štev. 83. Črtani: Stanislav Boia, c. 57485. Umrl: Frank Simon, c. 57487. Novopristopili: Frank Marin, c. 57995.
- Štev. 84. — Črtani: John Kresc, c. 48202; Louis Groser, c. 53448. Umrl: L. Bojca, c. 50399; Josip Skoff, c. 55523. Novopristopili: Frank Sotlich, c. 57996; Luka Urnkar, c. 57997.
- Štev. 85. — Črtani: Vinko Robič, c. 51929. Novopristopili: Ludvik Udovc, c. 57998.
- Štev. 86. Novopristopili: Anne Skvab, c. 57999; Emanuel Merich, c. 57999.
- Štev. 87. — Novopristopili: Nikolaj Putra, c. 58195.
- Štev. 88. Črtani: Stanislav Boia, c. 57485. Umrl: Frank Simon, c. 57487. Novopristopili: Frank Marin, c. 57995.
- Štev. 89. — Črtani: John Kresc, c. 48202; Louis Groser, c. 53448. Umrl: L. Bojca, c. 50399; Josip Skoff, c. 55523. Novopristopili: Frank Sotlich, c. 57996; Luka Urnkar, c. 57997.
- Štev. 90. — Črtani: Vinko Robič, c. 51929. Novopristopili: Ludvik Udovc, c. 57998.
- Štev. 91. Novopristopili: Anne Skvab, c. 57999; Emanuel Merich, c. 57999.
- Štev. 92. — Novopristopili: Nikolaj Putra, c. 58195.
- Štev. 93. Črtani: Stanislav Boia, c. 57485. Umrl: Frank Simon, c. 57487. Novopristopili: Frank Marin, c. 57995.
- Štev. 94. — Črtani: John Kresc, c. 48202; Louis Groser, c. 53448. Umrl: L. Bojca, c. 50399; Josip Skoff, c. 55523. Novopristopili: Frank Sotlich, c. 57996; Luka Urnkar, c. 57997.
- Štev. 95. — Črtani: Vinko Robič, c. 51929. Novopristopili: Ludvik Udovc, c. 57998.
- Štev. 96. Novopristopili: Anne Skvab, c. 57999; Emanuel Merich, c. 57999.
- Štev. 97. — Novopristopili: Nikolaj Putra, c. 58195.
- Štev. 98. Črtani: Stanislav Boia, c. 57485. Umrl: Frank Simon, c. 57487. Novopristopili: Frank Marin, c. 57995.
- Štev. 99. — Črtani: John Kresc, c. 48202; Louis Groser, c. 53448. Umrl: L. Bojca, c. 50399; Josip Skoff, c. 55523. Novopristopili: Frank Sotlich, c. 57996; Luka Urnkar, c. 57997.
- Štev. 100. — Črtani: Vinko Robič, c. 51929. Novopristopili: Ludvik Udovc, c. 57998.

- Štev. 43. Črtani: John Boben, c. 55453. Novopristopili: Charles Jerich, c. 57994.
- Štev. 44. — Črtan zopet sprejeti: Louis Krašna, c. 39533.
- Štev. 45. — Odstopili: Jurij Kavčič, c. 44572; Umrla: Mary Pancer, c. 49098.
- Štev. 46. — Črtan zopet sprejeti: Josef Mačovelj, c. 52403. Črtani: Ivana Vodišek, c. 15527; Ivana Tumpič, c. 33766. Novopristopili: Pavlina Knaus, c. 57993; Frank Čič, c. 57996.
- Štev. 47. — Novopristopili: Viktor Bančič, c. 57997.
- Štev. 48. — Odstopila: Nellie Snyder, c. 54984.
- Štev. 49. — Črtani: Ignac Vohar, c. 52406. Novopristopili: Michael Gaber, c. 57998; Frank Šenovsky, c. 57999.
- Štev. 50. — Črtani: Miroslav Filipič, c. 44248. Novopristopili: Jakob Šerac, c. 57910.
- Štev. 51. — Novopristopili: Frank Perk, c. 57911.
- Štev. 52. — Črtani: Mike Štefanič, c. 48257.
- Štev. 53. — Črtani: Gregor Čulc, c. 57912; Frank Lajovec, c. 57913; Anne Maren, c. 57914; Franciška Tekavec, c. 57915.
- Štev. 54. — Črtani: Joe Gerič, c. 32312. Novopristopili: Louis Pultzel, c. 57914.
- Štev. 55. — Novopristopili: Joseph Demovč, c. 57917.
- Štev. 56. — Novopristopili: Joseph Kosselichy, c. 57918; Stefan Čop, c. 57913.
- Štev. 57. — Novopristopili: Mirko Piličan, c. 57920.
- Štev. 58. — Novopristopili: John Miklavčič, c. 57921.
- Štev. 59. — Črtani: Blah Mahlich, c. 48245. Novopristopili: Alojzija Fement, c. 57922.
- Štev. 60. — Črtani: Joseph Pell, c. 33023.
- Štev. 61. — Novopristopili: John Aftanas, c. 57923; John Šlimko, c. 57924.
- Štev. 62. — Novopristopili: Anton Škul, c. 57925.
- Štev. 63. — Novopristopili: Joseph Ahrlac, c. 57926.
- Štev. 64. — Novopristopili: John Laskovita, c. 57927; Kosa Wimler, c. 57928; Joseph Wimler, c. 57929.
- Štev. 65. — Črtani: Frank Justina, c. 57928. Novopristopili: Michael Šenlec, c. 57930.
- Štev. 66. — Umrl: John Šlak, c. 17888. Novopristopili: Frank Klavara, c. 57931; Silva Vertovčič, c. 57932.
- Štev. 67. — Novopristopili: Anton Kizakla, c. 57933; John Orndič, c. 57934; Alojz Šušanj, c. 57935; John Luksetich, c. 57936.
- Štev. 68. — Novopristopili: Theresa Brinovec, c. 57937; Helen Šnidaršič, c. 57938; Frank Mallo, c. 57939.
- Štev. 69. — Črtan zopet sprejeti: John Kresc, c. 52487. Novopristopili: Michael Zalm, c. 57940.
- Štev. 70. — Novopristopili: Mary Measurich, c. 57941.
- Štev. 71. — Novopristopili: Mary Debeve, c. 57942; Mary Škofec, c. 57943.
- Štev. 72. — Črtan zopet sprejeti: Peter Švigelj, c. 48832. Novopristopili: Mac E. Lesnak, c. 57944; Joseph Polnkar, c. 57945; Simon Šitnik, c. 57946.
- Štev. 73. — Črtani: Mary Djanovč, c. 56488. Novopristopili: Frances Lear, c. 57947.
- Štev. 74. — Umrl: Mary Šankovč, c. 51367.
- Štev. 75. — Črtani: John Marovič, c. 42872.
- Štev. 76. — Novopristopili: Antojzja Kavčič, c. 57948.
- Štev. 77. — Umrl: Paul Vialnich, c. 48241. Novopristopili: Frank Gasprič, c. 57949; Josip Matty, c. 57950; Florijan Matkovich, c. 57951; Baltazar Matkovich, c. 57952; John Godecky, c. 57953.
- Štev. 78. — Črtan zopet sprejeti: Jurij Brajdich, c. 48727. Črtani: Joseph Šepič, c. 15311; Nikola Šestanovich, c. 49170; Nikola Čer, c. 19057. Novopristopili: Frances Ozanich, c. 57954; Jennie Šankovskij, c. 57955; Frank Klobučar, c. 57957; John Antončič, c. 57958; George Švajberich, c. 57959.
- Štev. 79. — Novopristopili: Peter Trbovč, c. 57960.
- Štev. 80. — Novopristopili: Karl Katarja, c. 57961.
- Štev. 81. — Črtani: Anton Bohtjančič, c. 56955; John Tamjanovich, c. 51023; John P. Prgomet, c. 49181. Novopristopili: Charles Bankar, c. 57962; Katarina Podernich, c. 57963; Anton Marah, c. 57964; Spaso Vukmin, c. 57965.
- Štev. 82. — Novopristopili: Joseph Močnik, c. 57966; Anton Janša, c. 57967; Pavel Delost, c. 57968.
- Štev. 83. — Črtan zopet sprejeti: Michael Mrvar, c. 10451.
- Štev. 84. — Črtani: Frances Fister, c. 54112. Novopristopili: Frida Lobe, c. 57969.
- Štev. 85. — Črtani: Charles Vesel, c. 32125.
- Štev. 86. — Novopristopili: Nick Zirkovich, c. 58191.
- Štev. 87. — Črtani: Frank Osmek, c. 31351.
- Štev. 88. — Črtan zopet sprejeti: George Zalovich, c. 45510. Črtani: Božo Zirkovich, c. 46435; Joe Zirkovich, c. 46434.
- Štev. 89. — Novopristopili: Frank Štepec, c. 57970; Math Škofec, c. 57971.
- Štev. 90. — Črtan zopet sprejeti: Marie Mary, c. 55992; Črtani: Pavlin May, c. 55104. Novopristopili: Mary Švete, c. 57972.
- Štev. 91. — Novopristopili: Anton Polk, c. 57973; Mary Ludvik, c. 57974; Mary Šedmak, c. 57975; Mary Štrane, c. 57976; Mary Metzel, c. 57977.
- Štev. 92. — Črtani: Frank Culkar, c. 47461; Stefan Ludvik, c. 16250.
- Štev. 93. — Črtani: Carolina Zupančič, c. 44139; Joe Kompor, c. 27315; Joe Zalič, c. 45983. Novopristopili: Joseph Šlavce, c. 57978; Joseph Šajca, c. 57979; Martin Lomar, c. 57980.
- Štev. 94. — Črtani: Josipina Kuščica, c. 46218.
- Štev. 95. — Novopristopili: Joseph Kopina, c. 57981; John Moznar, c. 57982; Louis Prijatelj, c. 57983.
- Štev. 96. — Črtani: Joseph Lavrič, c. 12870.
- Štev. 97. — Črtani: Mary Švetic, c. 55515; Math Švetic, c. 49350; Frank Šenich, c. 55516. Novopristopili: Mary Vajkovich, c. 57984.
- Štev. 98. — Črtani: Stefan Kosselichy, c. 47548. Novopristopili: George Marcela, c. 57985; Joseph Lomkar, c. 57986.
- Štev. 99. — Novopristopili: Mary Ambrož, c. 57987.
- Štev. 100. — Novopristopili: Louis Pirc, c. 57988; Jenny Erjavce, c. 57989; Anne Kante, c. 57990; Helen Kuler, c. 57991.
- Štev. 101. Novopristopili: Dane Hajdakovich, c. 57992.
- Štev. 102. — Črtani: Louis Bakar, c. 58808. Novopristopili: Aloja Vukovich, c. 57993.
- Štev. 103. — Novopristopili: John Brozovec, c. 57993.
- Štev. 104. — Novopristopili: Joseph Selo, c. 57

